

การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

A DEVELOPMENT OF LEARNING MODULE FOR
CONTEMPORARY MUSIC BAND IN SUKHOTHAI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS

อัศวิน โลหะการก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2566

การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

A DEVELOPMENT OF LEARNING MODULE FOR
CONTEMPORARY MUSIC BAND IN SUKHOTHAI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Art Education)

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

2023

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
ของ
อัศวิน โลหะการก

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉานิก หวังพานิช) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกริช การินทร์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สุนทรณผล)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
ผู้วิจัย	อัศวิน โลหะการก
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2566
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฌานิก หวังพานิช

การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนและแบบฝึกวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย และ 2) เพื่อหาความพึงพอใจของชุดการสอนและแบบฝึกวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ที่เป็นสมาชิกวงดนตรีร่วมสมัย จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดการสอนและแบบฝึกวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย () ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบ T-test ผลการวิจัย พบว่า 1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.20 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 27.30 เมื่อทำการทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบที (T-test) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ผลการประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความความพึงพอใจมากที่สุด คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง มีความความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาชุดการสอน, วงดนตรีร่วมสมัย

Title	A DEVELOPMENT OF LEARNING MODULE FOR CONTEMPORARY MUSIC BAND IN SUKHOTHAI COLLEGE OF DRAMATIC ARTS
Author	ASSAWIN LOHAKAROK
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2023
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Chanick Wangphanich

The objectives of this research are as follows: (1) to compare the learning outcomes before and after incorporating the learning module for the contemporary music band at Sukhothai College of Dramatic Arts; and (2) to obtain a satisfaction scale for this learning module. The researcher collected data from a sample group consisting of 30 vocational students between years 1-3 at Sukhothai College of Dramatic Arts. These students were members of a contemporary music band (known commonly as contemporary music) at the time of the research. The research tools used in this study included the following: (1) six learning modules for the contemporary music band at Sukhothai College of Dramatic Arts; (2) pre-and post-module evaluations consisting of 30 questionnaires; and (3) a satisfaction evaluation form. The statistics used to analyze the data in this study included percentage, frequency, mean, standard deviation, and a t-test. The results revealed the following: (1) the pre-module average learning outcome was 17.20, while the post-module average outcome was 27.30. Subjecting both results to a statistical t-test, it was found that the post-module outcome was higher than the pre-module counterpart with a statistical significance of .05; and (2) overall satisfaction value towards the learning module was extremely high. Considering individual aspects, it was found that the students were most satisfied with their respective learning performances. This aspect was rated the highest.

Keyword : DEVELOPMENT LEARNING MODULE, CONTEMPORARY MUSIC BAND

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถช่วยเหลือ และความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดจนการให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการปรับแก้ไขข้อบกพร่องจากคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉานิก หวังพานิช ที่ได้กรุณาเป็นที่ปรึกษาและให้แนวทางในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญาานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ขอขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงปริญญาานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงนุช สุวรรณผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิขณันต์เศก ยานเดิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์ อาจารย์ ดร. ชนิตา ตั้งเดชะหิรัญ ที่ได้กรุณาให้แนวทางและคำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่อง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกริช การินทร์ ที่ได้กรุณาเป็นประธานคณะกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ ได้แนะนำแนวทาง ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการปรับแก้ปริญญาานิพนธ์นี้ให้สมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษร เอมโอด ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย และคณะครู อาจารย์ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ สถานที่ในการเก็บข้อมูลวิจัย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงคุณของบิดามารดาและครูอาจารย์ ที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา และหวังว่างานปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องต่อไป

อัศวิน โลหะการก

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. แนวคิดดนตรีร่วมสมัย	9
2. ชุดการสอน.....	12
2.1 ความหมายของชุดการสอน	12
2.2 ประเภทของชุดการสอน.....	14
2.3 องค์ประกอบของชุดการสอน.....	16
2.4 คุณค่าของชุดการสอน.....	18

2.5	ขั้นตอนในการจัดทำชุดการสอน	20
2.6	การวัดและประเมินผลประสิทธิภาพของชุดการสอน	23
3.	แนวคิดทฤษฎีของพัฒนาการผู้เรียนและจิตวิทยาที่นำมาใช้ในชุดการสอน	24
3.1	พัฒนาการของผู้เรียน	24
3.2	แนวทางในการใช้จิตวิทยาสำหรับการจัดการเรียนรู้	25
3.3	จิตวิทยาและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนดนตรี	28
3.4	จิตวิทยาการเรียนรู้	29
3.5	จิตวิทยาพัฒนาการทางดนตรี	29
3.6	แนวคิดการสอนดนตรี	30
4.	องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	32
4.1	ความหมายของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้	32
4.2	แนวการพัฒนาสื่อการเรียนรู้วิชาดนตรี	33
4.3	การเลือกสื่อการเรียนรู้	33
4.4	การใช้สื่อการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ	36
5.	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	37
6.	แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ	38
7.	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
7.1	งานวิจัยในประเทศ	39
7.2	งานวิจัยต่างประเทศ	41
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	44
1.	การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
2.	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
3.	การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	45

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	50
6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	50
6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	51
บทที่ 4 ผลการวิจัย	53
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย	53
ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏ ศิลป์สุโขทัย.....	54
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	56
วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
สรุปผล.....	57
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วม สมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย.....	57
ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัย นาฏศิลป์สุโขทัย.....	57
อภิปรายผล	58
ข้อเสนอแนะ	62
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	62
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต	62
บรรณานุกรม	63
ภาคผนวก.....	68
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	69

ภาคผนวก ข ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย	71
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	158
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์ข้อมูล.....	169
ประวัติผู้เขียน.....	173

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบที (t-test)	53
ตาราง 2 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย.....	54

สารบัญรูปภาพ

หน้า

No table of figures entries found.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรีเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่แสดงถึงความเป็นชาติ สังคมของมนุษย์ย่อมมีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การที่สังคมมีการติดต่อสัมพันธ์กัน ย่อมทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การผสมผสานทางวัฒนธรรม รวมไปถึงงานดนตรีด้วย ทำให้ดนตรีเกิดการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากยุคหนึ่งสู่อีกยุคหนึ่ง จนปัจจุบันดนตรีมีความสำคัญต่อวัฒนธรรมและสังคม เพราะดนตรีเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความเจริญรุ่งเรืองทางด้านวัฒนธรรม

การสร้างงานดนตรี เป็นสิ่งสะท้อนความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม ที่แฝงด้วยปรัชญา อันเป็นบ่อเกิดแห่งภูมิปัญญาในการเรียนรู้และเข้าใจในสังขารกรรมดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งยังแสดงถึงความเป็นกลุ่มชนและภาพลักษณ์ของสังคมนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน ในทางมานุษยวิทยา มองดนตรีในลักษณะที่สัมพันธ์กับมนุษย์และสังคม ดนตรีคือผลผลิตของพฤติกรรมที่ทำให้เกิดการสร้างงานดนตรีขึ้น มีความเกี่ยวเนื่องกับแนวคิดอันเกิดจากสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมในสังคม มนุษย์ดำรงอยู่ (อำนาจ บุญอนันต์, 2545, น.1) ซึ่งในการอยู่ร่วมกันของแต่ละคนในชุมชนนั้นย่อมมีจุดหมายในชีวิตที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนในชุมชนนั้นจะต้องมีอุดมการณ์ร่วมกัน ซึ่งน่าจะเป็นสิ่งสำคัญของชุมชน ที่สามารถทำให้เกิดทฤษฎีทางวัฒนธรรมขึ้นคือทฤษฎีรากแก้วทางวัฒนธรรม ได้แก่ อยู่อย่างไทย ใฝ่ใจศึกษา เสาะหาความรู้ เข้าสู่ค่านิยม สร้างสมอุดมการณ์ สืบสานวัฒนธรรม จดจำประเพณี และของดีศาสนา จากทฤษฎีดังกล่าว สามารถที่จะนำมาใช้วิเคราะห์ ชุมชนเพื่อค้นหาความเข้มแข็งทางวัฒนธรรม ของดนตรี (กาญจนา อินทรสุนานนท์, 2542, น.45-46)

ศิลปะดนตรีของไทยเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญแขนงหนึ่ง ที่ได้ศึกษาสืบต่อกันมาเป็นเวลาอันยาวนาน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่องทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ทาง ด้านดนตรี ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นมรดกอันเกิดจากอัจฉริยภาพของบรรพบุรุษ ที่ได้สืบทอดมาหลายศตวรรษ จึงเป็นสิ่งที่ตั้งงามแสดงให้เห็นถึงความเป็นเอกลักษณ์ และเอกราชของชาติมาแต่อดีตที่บรรพบุรุษได้แสดงออกตามความรู้ ความคิด ความเชื่อ ในแต่ละยุคแต่ละ สมัยที่ได้รับการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรีไม่เหมือนกับ การสืบทอดมรดกที่เป็นวัตถุแต่การสืบทอดทางวัฒนธรรมดนตรีนั้น คนในสังคมต้องยอมรับความจริงในข้อหนึ่งว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มักมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ วัฒนธรรมบางอย่าง ไม่สามารถปรับให้เข้ากับชีวิตของคนในสังคมได้ ฉะนั้นในการสืบทอดวัฒนธรรมทางดนตรี ของชาติใดก็ตามจะรุ่งเรืองเป็นที่นิยมของชน

ในชาติต่อไป หรือชนชาติอื่นได้ย่อมจะต้องมีการผสมและสืบทอดกันมาโดยไม่ขาดตอนขาดระยะ พยายามคิดค้นให้มีการพัฒนาจากเดิมอยู่เสมอ และจะต้องเข้ากับของเดิมได้ ทั้งยังต้องส่งเสริมให้เผยแพร่ในหมู่ของชนชาตินั้นเอง และชาติอื่นด้วย (มาศสุภา สีสูกอง, 2531, น.1-2)

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมต่างชาติ หลายเชื้อชาติหลายภาษา ด้วยกัน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่วนมากจะเข้ามาติดต่อกับชายแดนเปลี่ยนสินค้าต่างๆ บ้างก็มาเชื่อมสัมพันธ์ไมตรี บางชนชาติก็เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยสิ่งเหล่านี้ทำให้ชาวไทยได้รับอิทธิพลจากอารยธรรมต่างๆ อย่างมากมาย ซึ่งอารยธรรมเหล่านี้ ทำให้ดนตรีเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในสังคมไทยที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และพิธีกรรมต่างๆ ในพระราชพิธีชั้นสูง ตลอดจนถึงพิธีกรรมของชาวบ้าน ซึ่งล้วนแล้วแต่มีดนตรีเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งสิ้น

ในระยะต่อมาได้มีการพัฒนาดนตรีโดยนำเครื่องดนตรีทางตะวันตกเข้ามาผสมอารยธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทสำคัญมากในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และมีความสำคัญมากขึ้นจนสามารถทำให้คนไทยนิยมฝรั่งได้อย่างมาก เครื่องดนตรีตะวันตกได้ถูกนำมาใช้ในกองทหารของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว คนไทยก็นำเอาเครื่องดนตรีนั้นมาบรรเลงเพลงไทยจนถึงรัชกาลที่ 5 ได้มีวงฝรั่งเรียกว่า วงโยธวาทิต เกิดขึ้นในกองพันมหาดเล็กรักษาพระองค์ และกองทัพเรือ หลังจาก ปี พ.ศ. 2446 เป็นต้นมา สมเด็จพระเจ้าฟ้าปิพัตรฯ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ได้ทรงนำหลักวิชาการประสานเสียงมาใช้สมเด็จพระเจ้าฟ้าพระองค์นี้ได้นิพนธ์เพลงสากลขึ้นตามแบบตะวันตกเป็นครั้งแรกจนได้ชื่อว่า ทรงเป็นพระบิดาแห่งเพลงไทยสากล (พูนพิศ อมาตยกุล, 2537)

เพลงไทยสากล เป็นเพลงไทยอีกรูปแบบหนึ่งที่มีคำร้องเป็นภาษาไทยแต่รับอิทธิพลมาจากดนตรีสากล หรือดนตรีตะวันตกทั้งด้านจังหวะ เครื่องดนตรี ตลอดจนลีลาทำนอง ดังนั้น พัฒนาการของดนตรีไทยสากล จึงมักเป็นไปตามพัฒนาการของดนตรีสากล เพลงไทยสากลในระยะแรกๆ มีจังหวะและทำนองที่ยังได้รับอิทธิพลจากเพลงไทยเดิมอยู่ จึงมีลีลาทำนองคล้ายเพลงไทยเดิม จังหวะส่วนมากจะเป็นจังหวะช้าๆ แต่ต่อมาจังหวะและแนวดนตรีใหม่ของเพลงสากล ได้มีอิทธิพลต่อการประพันธ์เพลง ตลอดจนนอกจากจะทำให้เพลงไทยสากลนั้นผิดแผกแตกต่างออกไปจากเพลงไทยเดิมและเพลงพื้นบ้านโดยสิ้นเชิงแล้ว ยังทำให้เกิดเพลงไทยสากลแนวใหม่ขึ้นในปัจจุบัน เพลงไทยสากลในแนวเพลงสตริง ร็อค ป๊อป และ แจ๊ส (สุชุมาล จันทวี, 2536)

ตลอดช่วงเวลามากกว่า 20 ปีที่ผ่านมา พัฒนาการทางดนตรีของประเทศไทยได้มีวงดนตรี รวมถึงนักดนตรี ที่พยายามนำดนตรีไทยและดนตรีสากล มาบรรเลงร่วมกันโดยมี 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือ 1 .การปรับเปลี่ยนระดับเสียงและบันไดเสียงเครื่องดนตรีสากลเข้ามาหาระดับเสียงและ

บันไดเสียงของดนตรีไทย 2. การปรับเปลี่ยนระดับเสียงและบันไดเสียงของดนตรีไทยเข้ามาหา ระดับเสียงและบันไดเสียงของดนตรีสากล ซึ่งแบบหลังเป็นที่นิยมกว่า จึงก่อเกิดเป็นวงดนตรีที่ นิยมเรียกว่า ดนตรีไทยร่วมสมัย(Thai Contemporary Music)

ดนตรีไทยร่วมสมัยเป็นแนวดนตรีที่จะทำให้นักดนตรีไทย ร่วมสมัยไปกับยุคปัจจุบัน และใน อนาคตได้ ทำให้เกิดการต่อยอดทางดนตรีไทยให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคง ยั่งยืน และจากการที่ ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนดนตรีสากล อยู่ในสาขาวิชาดุริยางค์สากล ภาควิชาดุริยางค์ศิลป์ วิทยาลัย นาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ทำให้นักวิจัยได้ตระหนักถึงการสืบ สาน สร้างสรรค์ งานดนตรีทั้งดนตรีไทยและดนตรีสากล ให้ผสมผสานกันอย่างกลมกลืนออกมา เป็นผลงานสร้างสรรค์ใหม่ๆ เพื่อให้ดนตรีไทยอยู่คู่กับสังคมไทยตราบนานเท่านาน

จากการที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ควบคุมวงดนตรีซิมโฟนีและวงดนตรีร่วมสมัย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อีกทั้งเป็นผู้รับผิดชอบของรายวิชา การรวมวงดนตรี ทำให้ทราบว่า ผู้เรียนที่เป็นนักเรียนในสาขาดุริยางค์สากล และผู้เรียนที่เป็นนักเรียนในสาขาดุริยางค์ไทย ยังขาด ประสบการณ์การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลร่วมกับเครื่องดนตรีไทย และหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรี ไทยร่วมกับเครื่องดนตรีสากล ยกตัวอย่างเช่น นักเรียนสาขาดุริยางค์ไทยส่วนใหญ่จะขาด ประสบการณ์การบรรเลงเพลงร่วมสมัย และเข้าใจว่าเมื่อห้องเพลงต่อไปเป็นคอร์ด C เสียงที่ จะต้องบรรเลงในจังหวะตลกจังหวะแรกของห้องเพลงนั้นจะต้องเป็นเสียง โด เท่านั้น นักเรียนสาขาดุริยางค์สากลส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์ในการใช้คอร์ดแทน คอร์ดแทรก คอร์ดเทนชั่น มาใช้ กับบทเพลงร่วมสมัยโดยนักเรียนส่วนใหญ่เลือกใช้เพียงคอร์ดในบันไดเสียง ทำให้บทเพลงขาด ความน่าสนใจ ปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดข้อจำกัดหลายด้านในการสร้างสรรค์บทเพลงและการฝึก ปฏิบัติดนตรีร่วมสมัยของนักเรียนสาขาดุริยางค์สากลและนักเรียนสาขาดุริยางค์ไทย ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะแก้ไขปัญหาดังที่กล่าวมา โดยศึกษาและสร้างแบบฝึก พัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการ เรียนการสอนของนักเรียนสาขาดุริยางค์ไทยและนักเรียนสาขาดุริยางค์สากล ให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด และนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ต่อไป

วงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยเป็นวงดนตรีร่วมสมัยที่ได้รับรางวัลหลาย รายการ เช่น รางวัลถ้วยพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิ ราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในรายการคีตวัฒนธรรมปี บรรเลงไทยเพื่อแผ่นดินปีที่ 1 จัดโดย กองทัพบก และรางวัลชนะเลิศถ้วยรางวัลพระราชทานสมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในการประกวดดนตรีร่วมสมัยศรทอง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก็รวมถึงศึกษาผลสะท้อนกลับความพึงพอใจของแบบชุดการสอนและแบบฝึกวงดนตรีร่วมสมัย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดการเรียนการสอนด้านดนตรีไทยและดนตรีสากล ให้เกิดการพัฒนายั่งยืนต่อวงการศึกษาด้านดนตรีไทยอีกทั้งเป็นการร่วมสืบสานสร้างสรรค์งานดนตรีไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นทรัพย์สินสมบัติของชาติ ที่ควรค่าอย่างยิ่งในการฟื้นฟูและพัฒนาต่อยอดให้ได้กรุ่นหลังได้มีโอกาสสัมผัสวัฒนธรรมด้านดนตรีไทยให้คงอยู่กับประเทศชาติของเราสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
2. เพื่อหาความพึงพอใจของชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยโดยประยุกต์ใช้แบบฝึกบทเพลงร่วมสมัยแบ่งเนื้อหาเป็น 6 หน่วยดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมใหญ่ (2 ช.ม.)
2. ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นและองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย (4 ช.ม.)
3. โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย
 - เพลง ตันวรเชษฐ (2 ช.ม.)
 - เพลง สุโขทัยนครแห่งความสุข (2 ช.ม.)
 - เพลง สาวนาสั่งแฟน (2 ช.ม.)

4. วิธีการบรรเลงแบบรวมดนตรีร่วมสมัย

เพลง ตื่นวรเชษฐ (8 ซ.ม.)

5. วิธีการบรรเลงแบบรวมดนตรีร่วมสมัย

เพลง สุขุขทัยนครแห่งความสุข (8 ซ.ม.)

6. วิธีการบรรเลงแบบรวมดนตรีร่วมสมัย

เพลง สาวนาสั่งแฟน (8 ซ.ม.)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เริ่มทำการวิจัยในปีการศึกษา 2566 จำนวน 19 ครั้ง ดำเนินการสอนสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง

ประชากร

นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาคศึกษาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 110 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่1-3 ภาคศึกษาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ที่เป็นสมาชิกวงดนตรีร่วมสมัยจำนวน 30 คน โดยวิธีเฉพาะเจาะจง

ขอบเขตด้านตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุด การสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย และความพึงพอใจของชุดการสอนและแบบฝึกวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัยของสมาชิกวงดนตรีร่วมสมัยจำนวน 30 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้ การวิจัยครั้งนี้ เพศ อายุ ความแตกต่างทางด้านพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม อาารมณ์ สติปัญญา และสภาพแวดล้อมของนักเรียนไม่นำมาเป็นตัวแปรในการศึกษา นักเรียนต้องฝึกฝนตนเองนอกตารางเรียนอย่างน้อย 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ดนตรีร่วมสมัย หมายถึง ดนตรีร่วมสมัยของไทย ที่มีลักษณะเฉพาะของตนเอง มีแนวการบรรเลงต่างจากดนตรีไทยแบบฉบับโดยมีการผสมผสานกับดนตรีตะวันตก ใช้การเทียบระบบเสียงและการประสานเสียงแบบผสมผสานของดนตรีไทยและดนตรีตะวันตก

ชุดการสอน หมายถึง ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้แบบฝึกเทคนิคการบรรเลงรวมวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน แบบทดสอบการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

ชุดการสอนการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย หมายถึง ชุดการฝึกปฏิบัติที่ใช้สำหรับการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน และหลังการเรียน ด้วยชุดการสอนการสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

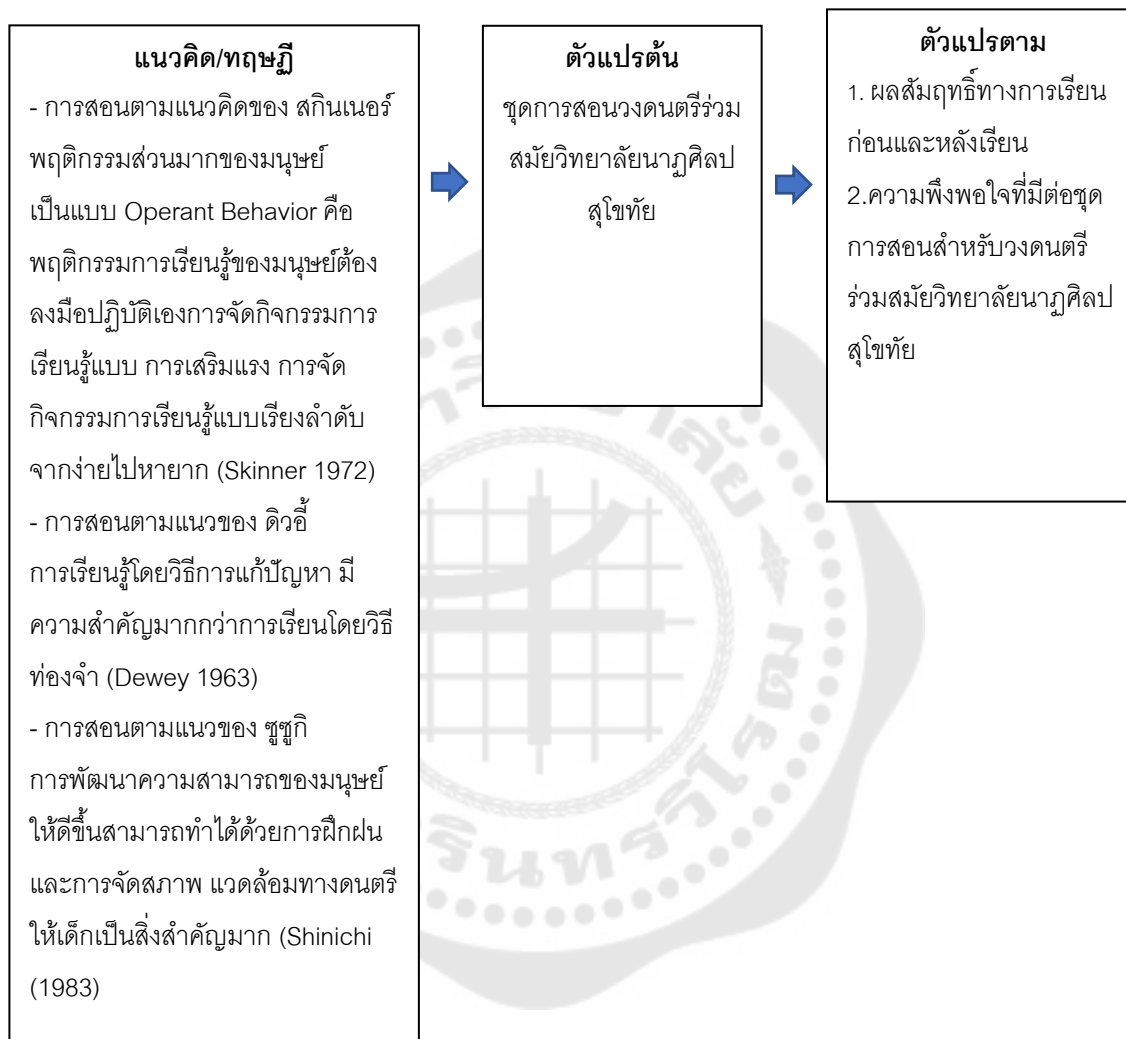
ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ผู้เรียนที่ได้ใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น
2. ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย มีความพึงพอใจในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สำหรับการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนซึ่งกรอบแนวคิดในการวิจัยสามารถสรุปได้ดังแผนภูมิต่อไปนี้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยการพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดดนตรีร่วมสมัย
2. ชุดการสอน
 - 2.1 ความหมายของชุดการสอน
 - 2.2 ประเภทของชุดการสอน
 - 2.3 องค์ประกอบของชุดการสอน
 - 2.4 คุณค่าของชุดการสอน
 - 2.5 ขั้นตอนการจัดทำชุดการสอน
 - 2.6 การจัดและประเมินผลประสิทธิภาพชุดการสอน
3. จิตวิทยาและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนดนตรี
 - 3.1 พัฒนาการของผู้เรียน
 - 3.2 แนวทางในการใช้จิตวิทยาสำหรับการจัดการเรียนรู้
 - 3.3 จิตวิทยาและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนดนตรี
 - 3.4 จิตวิทยาการเรียนรู้
 - 3.5 จิตวิทยาพัฒนาการทางดนตรี
 - 3.6 แนวคิดการสอนดนตรี
4. องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้
 - 4.1 ความหมายของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้
 - 4.2 แนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนรู้วิชาดนตรี
 - 4.3 การเลือกสื่อการเรียนรู้
 - 4.4 การใช้สื่อการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดดนตรีร่วมสมัย

ปัญญา รุ่งเรือง (2546) ได้ให้ความหมายของดนตรีร่วมสมัยไว้ว่า ดนตรีไทยร่วมสมัยคำว่า “ร่วมสมัย” หมายถึง ผู้คน ศิลปิน และศิลปกรรมที่เกิดและดำรงอยู่ในสมัยเดียวกันระยะเวลาเดียวกัน “ดนตรีร่วมสมัย” (Contemporary music) ของตะวันตก มีความหมายโดยเฉพาะเจาะจงคือ หมายถึงดนตรีในคริสต์ศตวรรษที่ 20 นับตั้งแต่ค.ศ.1900 เป็นต้นมาถึงค.ศ. 1999 (ตรงกับ พ.ศ. 2443 ถึง พ.ศ. 2542) ดังนั้นบางครั้งจึงเรียก Contemporary music ว่า Twentieth music ความหมายของคำว่าดนตรีร่วมสมัยของไทยมี 2 นัยยะคือหมายถึง ดนตรีไทยยุคที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตกเข้ามาทำให้ดนตรีไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากดนตรีไทยแบบฉบับมาจนถึงปัจจุบันนัยยะหนึ่ง และหมายถึงดนตรีไทยที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในช่วงระยะเวลาเดียวกันอีกนัยยะหนึ่งโดยนัยยะที่สองนี้ เราอาจจะได้ยินคำที่ใช้ในความหมายเดียวกันนี้ เช่น คนร่วมสมัย ศิลปินร่วมสมัย และวรรณกรรมร่วมสมัย เป็นต้น ความร่วมสมัยโดยนัยยะที่สองนี้ไม่ได้หมายถึงว่าศิลปกรรมนั้น ๆ หรือคนเหล่านั้นจะต้องเกิดและดำรงอยู่ในเวลาเดียวกันตั้งแต่ต้นจนอวสานก็หาไม่ เพียงแต่มีระยะเวลาที่คาบเกี่ยวกัน ส่งอิทธิพลในแง่การถ่ายโยงแนวความคิดซึ่งกันและกัน ก็นับได้ว่าเป็นความร่วมมือแล้ว

อาจกล่าวได้ว่า ดนตรีไทยร่วมสมัย ก็คือ “ดนตรีไทยที่มีรูปแบบของบทเพลงและแนวการบรรเลงที่มีลักษณะเฉพาะของตัวเองแตกต่างไปจากดนตรีไทยแบบฉบับ” เมื่อยึดถือความหมายโดยนัยยะแห่งคำจำกัดความนี้ วงเครื่องสายผสมออร์แกนเครื่องสายผสมเปียโนและไวโอลิน วงอังกะลุง และวงมหาดุริยางค์ จึงไม่ใช่ดนตรีไทยร่วมสมัย แต่เป็นวิวัฒนาการอีกก้าวหนึ่งของดนตรีไทย เนื่องจากวงดนตรีทั้งหลายเหล่านี้ ยังคงบรรเลงบทเพลงไทยแบบฉบับที่มีมาแต่เดิม โดยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและเทคนิคการบรรเลงอย่างมีเอกลักษณ์ของตัวเอง แต่วงดนตรีคณะฟองน้ำ บางวงที่บรรเลงเพลงบางเพลงที่แหวกแนวออกไปจากเพลงไทยแบบฉบับ วงมโหรีซิมโฟนี ออร์เคสตราและวงบอยไทยที่บรรเลงแบบใหม่ รวมทั้งวงดนตรีไทยของกรมประชาสัมพันธ์ที่บรรเลงแบบ “สังคีตสัมพันธ์” และ “สังคีตประยุกต์” ล้วนเป็นดนตรีไทยร่วมสมัยทั้งสิ้น

การบรรเลงเพลงไทยด้วยวงดนตรีสากล ที่มีการเรียบเรียงเสียงประสานตามหลักดุริยางคศาสตร์สากล เป็นลักษณะหนึ่งของดนตรีไทยร่วมสมัย เช่น การบรรเลงเพลงไทยด้วยวงโยธวาทิต และ แตรวง เป็นต้น ดนตรีไทยร่วมสมัยในลักษณะนี้รุ่นแรกเริ่มก็คือบทเพลงที่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ทรงเรียบเรียงขึ้น เช่น เพลงมหาฤกษ์ มหาชัย สรรเสริญเสือป่าและเพลงโคก เป็นต้น

ธรรณัฐ หินอ่อน (2557) ได้ให้ความหมายของดนตรีร่วมสมัยไว้ว่า การประสมวงดนตรีไทยร่วมสมัยคำว่า “ร่วมสมัย” มักจำพบบนในงานศิลปะทุกแขนงในปัจจุบัน ซึ่งได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก ซึ่งเข้ามามีบทบาทและเป็นแนวคิดหนึ่งในการพัฒนางานศิลปะแขนงต่าง ๆ ในประเทศไทย ซึ่งมีผู้ให้นิยามที่เกี่ยวข้องกับงานร่วมสมัย เช่น ศิลปะร่วมสมัย ซึ่งหมายถึงการนำแนวคิดของลัทธิศิลปะสมัยเก่ากลับมาใช้ใหม่ โดยมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเรื่องราวหรือลวดลายบางส่วนให้มีความทันสมัยทันเหตุการณ์ แต่ยังคงความเป็นเอกลักษณ์ของลักษณะแนวความคิด รูปร่างรูปทรงขั้นตอนหรือวิธีการสร้างงานศิลปะตามยุคสมัยหรือลัทธิเดิม ดังเช่น การนำลวดลายหรือลวดลายจากศิลปะโรโคโคมาดัดแปลงให้เป็นลวดลายกระดาดลายผ้า ฯลฯ การวาดภาพวิจิตรทัศน์กรุงเทพฯยามเย็นโดยใช้การแต้มสีเหมือนศิลปะลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ เป็นต้น

อนันต์ นาคคง (2556) ได้ให้ความหมายของดนตรีร่วมสมัยไว้ว่าคำว่า “ดนตรีไทยร่วมสมัย” เป็นการผสมคำว่า “ดนตรีไทย” กับคำว่า “ร่วมสมัย” เข้าด้วยกัน

ดนตรีไทย หมายถึง ดนตรีไทยที่เป็นแบบแผน หรือ ดนตรีแนวประเพณี (Traditional Music) ที่มีพัฒนาการและสืบทอดในบริบทของสังคมไทยแต่เดิม มีบทบาทในเชิงพิธีกรรม การขับกล่อม และการใช้ประกอบศิลปะการแสดง มีระบบทฤษฎีและรูปแบบ-เนื้อหาทางดนตรีที่มีลักษณะเฉพาะของไทย มีคำเรียกที่หมายรูกันในสังคมไทยว่า “ดนตรีไทยเดิม” และ “ร่วมสมัย” ในที่นี้ มีค่านิยามอยู่สองประการ ซึ่งแตกต่างกันอันนำไปสู่การแบ่งแยกดนตรีร่วมสมัยออกเป็น 2 ความคิด นั่นคือ

1. ดนตรีร่วมสมัย ในความหมายอย่างเดียวกันกับที่ใช้ในการอธิบายในทางวิชาการของศิลปะตะวันตก ในนิยามนี้ ดนตรีร่วมสมัย (Contemporary Music) หมายถึงดนตรีที่ประพันธ์ขึ้นในยุคสมัยที่กำลังสร้างผลงานชิ้นนั้น ๆ อยู่ หรืออาจหมายถึงดนตรีที่ประพันธ์ขึ้นโดยใช้เทคนิควิธีการประพันธ์ดนตรีคลาสสิกที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยมีเทคนิคในการประพันธ์ เช่น การลดการใช้ระบบอโทนัลในการประสานเสียง, การใช้ระบบอโทนัล (Atonality) ในการประพันธ์ดนตรี, ใช้บันไดเสียงหลากหลาย, การใช้ระบบเทียบเสียงแบบผสมผสาน (hybrid tuning system), ใช้ระบบอนุกรม (Serial music) ในการประพันธ์เพลง, การใช้กระสวนจังหวะที่ไม่ปกติ โดยอาจมีการเปลี่ยนตัวเลขกำหนดจังหวะ (changing time signature), การใช้ตัวเลขกำหนดจังหวะหลายตัวในคราวเดียว (Polymeter), การย้ายกระสวนจังหวะ (tempo modulation), การจัดจังหวะแบบอนุกรม (serialized rhythm) และแบบซ้ำจังหวะ (iso-rhythm), การใช้เทคนิคในการประพันธ์ดนตรีจากวัฒนธรรมอื่นที่มีใช้คลาสสิกตะวันตก นับตั้งแต่จากดนตรีป๊อป แจ๊ส ไปจนถึงดนตรีจีน อินเดียและดนตรีจากวัฒนธรรมอื่น ๆ ในโลก, การ

ใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์เพลง และเรื่องของการผสมผสานดนตรีร่วมสมัยกับมัลติมีเดีย

2. ดนตรีร่วมสมัยในความหมายที่เกิดขึ้นแทนคำว่า "ดนตรีไทยประยุกต์" ในนิยามนี้ ดนตรีไทยร่วมสมัย (Thai Contemporary Music หรือบางที่เรียกเป็นคำง่าย ๆ หมายถึงกันทั่วไปในหมู่นักดนตรีไทยว่า "คอนเท็มป์") หมายถึง ดนตรีที่มีการผสมผสานดนตรีไทยกับดนตรีตะวันตกเข้าด้วยกัน เครื่องดนตรีส่วนใหญ่ที่เลือกใช้ในการบรรเลงทำนองจะเป็นเครื่องดนตรีไทย มีบางครั้งที่ใช้เครื่องดนตรีตะวันตกอย่างไวโอลินหรือไวบราโฟนอยู่บ้าง แต่ยังมีสัดส่วนที่น้อยกว่า ส่วนเครื่องดนตรีตะวันตกที่ใช้ในการบรรเลงผสม ส่วนใหญ่จะใช้เครื่องดนตรีจากวงสมัยนิยมอย่าง กลองชุด เบสกีตาร์ กีตาร์ คีย์บอร์ดชนิดต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้จะใช้เทคนิคทางดนตรีอันหลากหลายแต่ส่วนใหญ่แล้วจะผสมผสานวิธีการประพันธ์ดนตรีอย่างในดนตรีพ็อบ ร็อค หรือ แจ๊สเข้าไป

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาจากปรากฏการณ์ดนตรีหลากหลายในสังคมไทย จะพบว่านิยามความหมายของ "ดนตรีไทยร่วมสมัย" Thai Contemporary Music มีนัยยะที่กำกวมอยู่ 2 ประการ คือ

1. พื้นฐานของดนตรีไทยร่วมสมัย มิใช่เจตนาของการสร้างงานศิลปะบริสุทธิ์ (Pure Art) ที่ทำงานรับใช้ตัวเอง แต่เป็นศิลปะประยุกต์ (Applied Art) เพื่อรองรับความต้องการบางอย่าง งานดนตรีก็เป็นผลผลิตหนึ่ง ปัจจุบันมีทางเลือกที่หลากหลายในสังคม หากแต่เป็นเรื่องที่เกิดอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน สิ่งที่ปรากฏขึ้นอยู่ร่วมเวลาเดียวกันก็คือ contemporary เป็นความเข้าใจกลาง ๆ ไม่ว่าจะมียุคอะไรเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันแล้วมีผลต่อสังคม ศิลปะ รสนิยมของผู้คน ถือเป็นดนตรีร่วมสมัยได้ทั้งนั้น แม้กระทั่งดนตรีลูกทุ่ง ดนตรีสุนทราภรณ์ หรือย้อนไปมองการมีวัฒนธรรมดนตรีที่เป็นดนตรีไทย แยก มอญ เขมร พม่า แล้วมาผสมอยู่ในวงมโหรีเดียวกันก็ถือเป็นดนตรีร่วมสมัยได้ แต่คนจะยอมรับความคิดนี้ไม่มากนัก

2. ตามความเข้าใจของโลกหลังสมัยใหม่ (Post-modernism) สนใจดนตรีสมัยใหม่ (Modern music) หรือดนตรีประยุกต์ (Applied music) ที่ผลิตขึ้นในลักษณะของผสมผสาน (Fusion หรือ Hybrid) ความนิยมที่มีมาก คือการเอาดนตรีตะวันตกเป็นตัวตั้ง แล้วเอาดนตรีนอกวัฒนธรรมตะวันตกมาผสมกัน โดยมีการต่อรองกันว่าจะใช้ระบบเสียงอะไร จะคัดเลือกเครื่องดนตรีอย่างไร ใช้วิธีผสมวงอย่างไร ผลลัพธ์ของการปรับระดับเสียงเป็นอย่างไร รวมไปถึงกลวิธีการนำเสนอ (presentation) ออกมาอย่างไรเพื่อจะสื่อสารให้ทุกคนยอมรับว่ามีความทันสมัย ซึ่งในที่นี้การประทับตราว่าดนตรีร่วมสมัย อาจต้องผ่านกระบวนการโฆษณา

ประชาสัมพันธน์ สร้างการตลาด สร้างค่านิยมการบริโภค ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบต่อสังคมร่วมสมัยขึ้น

2. ชุดการสอน

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สืบค้นเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับชุดการสอนเป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัยสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้โดยผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความหมายของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523, น.113) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่าชุดการสอน คือ สื่อประสมประเภทหนึ่งที่ได้จากระบบการผลิตและการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในชุดการสอนประกอบไปด้วยคู่มือการใช้ชุดการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา เช่น รูปภาพตาราง ตำรา เอกสาร แผนภูมิ และบัตรคำ เป็นต้น

สมหญิง กลั่นศิริ (2525, น.58) ได้กล่าวถึงชุดการสอนพอสรุปได้ว่า ชุดการสอน คือ ชุดของอุปกรณ์ต่างๆ ที่ประกอบกันขึ้นเพื่อใช้สอน จะมีสื่อมากกว่า 1 ชุดขึ้นไป สื่อจะอยู่ในรูปของสื่อ-ประสม วัสดุอุปกรณ์และวิธีการนำมาบูรณาการ โดยใช้วิธีการจัดระบบเพื่อให้ชุดการสอนแต่ละชุดมีประสิทธิภาพ ชุดการสอนแต่ละชุดจะมีความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเอง ชุดการสอนอาจจะอยู่ในแฟ้มหรือในกล่อง มีจำนวนเท่ากับหน่วยการสอนแต่ละวิชา เพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, น.185) ได้กล่าวถึงชุดการสอนว่า ชุดการสอน คือระบบการผลิตการนำสื่อการเรียนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน

สุมานิน รุ่งเรืองธรรม (2526, น.112) ให้ความหมายไว้ในลักษณะเดียวกันคือ ชุดการสอนหมายถึง ระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน หรือการนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยวิชา มาช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ชุดการสอนนี้นิยมจัดไว้ในรูปของกล่องหรือซองเป็นหมวดๆ สำหรับสอนหัวข้อต่างๆ ในทุกวิชาเท่าที่จะทำได้โดยยึดหลักสูตรเป็นแนวในการพิจารณาจัดทำชุดการสอนแต่ละชุด

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528, น.291) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอน คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อันประกอบด้วยวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลายไว้เป็นชุด (ใส่เป็นกล่อง หรือถุง หรือห่อ ก็ได้) เพื่อจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้

วาสนา ชาวหา (2525, น.139) ได้กล่าวถึงชุดการสอนไว้ว่า เป็นชุดการเรียนการสอนที่จัดโปรแกรมการเรียนสำหรับผู้เรียน เพื่อให้เรียนด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจเป็นรายบุคคลเพื่อส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคลให้มีพัฒนาการเรียนรู้ของตนไปให้สุดขีดความสามารถโดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น

ยุพิน พิพิธกุล และ อรพรรณ ต้นบรวงศ์ (2531, น.176) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนรายบุคคลว่าเป็นชุดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียน เรียนด้วยตนเอง ในชุดการสอนประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรม บัตรเนื้อหา บัตรแบบฝึกหัด หรือบัตรพร้อมเฉลย ในชุดการสอนนั้นจะมีสื่อการเรียนการสอนไว้พร้อมเพื่อให้ผู้เรียนใช้ประกอบการเรียนในเรื่องนั้น ๆ

ประหยัด จิระวรพงศ์ (2529, น.224) ได้กล่าวไว้ว่า ชุดการสอนหรือชุดการเรียน คือ ชุด-ประสบการณ์ที่มีความสมบูรณ์อันมีระบบของสื่อประสมเป็นหลักการในการช่วยให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามประสงค์

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2534) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนไว้ว่า เป็นการนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย มาใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุวัตถุประสงค์ ชุดการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซองโดยแบ่งออกเป็นหมวด ๆ ชุดการสอนประกอบด้วยคู่มือการใช้ชุดการสอน สื่อการสอน และการมอบหมายงานหรือกิจกรรม

อัญชลี แจ่มเจริญ, จินตนา สุขมาก, และ สุกัญญา ธารีวัน (2526, น.157) อัญชลี แจ่มเจริญ และ สุกัญญา ธารีวรรณ (2533 : 157) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุดการสอนเป็นนวัตกรรมการใช้สื่อการสอนแบบประสม ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาใช้ในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งนิยมจัดสื่อการสอนประสมรวมไว้เป็นกล่อง หรือเป็นซอง หรือเป็นกระเป๋าแล้วแต่ผู้จะสร้างขึ้น อุปกรณ์ภายในชุดการสอนมักประกอบด้วย

1. อุปกรณ์ที่จะใช้สอนหรือเรียน
2. อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ เช่น เกมเพื่อสนับสนุนเนื้อหา
3. อุปกรณ์วัดความก้าวหน้าของเด็ก

บุญชม ศรีสะอาด (2537, น.95) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนว่า ชุดการสอนคือ สื่อการเรียนหลายอย่างประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด (Package) เรียกว่า สื่อประสม เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิชัย ดิสสระ (2539, น.154) ได้ให้ความหมายของชุดการสอนว่า หมายถึงการจัดเรื่องลำดับขั้นตอนของเนื้อหาให้เป็นระบบและรัดกุม ซึ่งมีคุณลักษณะที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนจนสมบูรณ์ในตัวเอง มีจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่เด่นชัด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายทางการเรียนได้ ภายในเวลาอันสั้น โดยกำหนดกิจกรรม เวลา และ สื่อการสอนได้อย่างชัดเจน เป็นกิจกรรมกลุ่มมากกว่ารายบุคคล มุ่งฝึกทักษะและส่งเสริมการร่วมกิจกรรมจากสื่อ และยุทธวิธีที่มีหลายรูปแบบโดยมีครูเป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ

Houston et al. (1972, p.10-12) ฮุสตัน และคนอื่นๆ ให้ความหมายชุดการสอนไว้ว่า ชุด-การสอน คือ ชุดประสบการณ์ที่จัดไว้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายโดยเฉพาะ

Good (1973, p.306) กู๊ด ชุดการสอนหมายถึง โปรแกรมทางการสอนทุกอย่างที่จัดไว้โดยเฉพาะมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบ ข้อมูลที่บอกความเที่ยงตรงและมีการกำหนดความมุ่งหมายของการเรียนไว้ครบถ้วน ชุดการสอนนี้ครูเป็นผู้จัดให้นักเรียนแต่ละคนได้ศึกษาและฝึกฝนตนเอง โดยครูเป็นผู้แนะนำเท่านั้น

Gordon (1963, p.10) กอร์ดอน ได้ให้คำนิยามของชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอนคือ ชุดของวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐานได้แก่วัตถุประสงค์กิจกรรมการเรียนและการประเมินผล

จากความหมายของชุดการสอนที่ผู้รู้ได้ให้ความหมายไว้ อาจสรุปได้ว่า ชุดการสอนคือ ผลผลิตที่เกิดจากเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งผลผลิตออกมาในรูปของสื่อประสมต่างๆ โดยมีการจัดลำดับขั้นตอนในการใช้อย่างเป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพ มีการวัดผลการเรียนรู้ทันทีหลังจากเรียนจบในหน่วยนั้นๆ

2.2 ประเภทของชุดการสอน

นักการศึกษาหลายท่านได้จำแนกประเภทของชุดการสอน ไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523, น.117-118) ได้จำแนกชุดการสอนออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ชุดการสอนประกอบการบรรยาย เป็นชุดการสอนที่มุ่งช่วยขยายเนื้อหาและสาระการสอนแบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้น ให้สอนผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ช่วยผู้สอนให้พูดน้อยลง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ถือว่าการสอนแบบบรรยายยังมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน

2. ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3. ชุดการสอนแบบเอกภาพ หรือชุดการสอนแบบรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง อาจเป็นการเรียนในโรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ เพื่อให้ผู้เรียนก้าวไปข้างหน้าตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของผู้เรียน ชุดการสอนรายบุคคลนี้อาจออกมาในรูปของหน่วยงานการสอนย่อยหรือ โมดูล

4. ชุดการสอนทางไกล เป็นชุดการสอนที่ผู้สอนกับผู้เรียนต่างถิ่นต่างเวลากัน มุ่งให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วยสื่อประเภทสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุและโทรทัศน์ การสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, น.174-175) ได้แบ่งชุดการสอนตามลักษณะของการใช้ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ชุดการสอนสำหรับการบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ชุดการสอนสำหรับครูใช้คือ เป็นชุดการสอนสำหรับกำหนดกิจกรรม และสื่อการเรียนให้ครูใช้ประกอบคำบรรยายเพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้ลดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนมากขึ้น ชุดการสอนนี้จะมีเนื้อหาเพียงหน่วยเดียวและใช้กับนักเรียนทั้งชั้น

2. ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดการสอนนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน และอาจจัดการเรียนการสอนในรูปศูนย์การเรียนรู้ ชุดการสอนแบบกลุ่มจะประกอบด้วย ชุดการสอนส่วนย่อยที่มีจำนวนเท่ากับจำนวนศูนย์การเรียนรู้ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วยในแต่ละศูนย์ มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียน ศูนย์กิจกรรมนั้นสื่อการเรียนอาจจัดอยู่ในรูปของการเรียนการสอนรายบุคคล หรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม อาจจะต้องขอความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้ว ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้เอง ในขณะที่ทำกิจกรรม การเรียนหากมีปัญหาผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ เมื่อจบการเรียนแต่ละศูนย์แล้ว ผู้เรียนอาจจะสนใจการเรียนเสริมเพื่อเจาะลึกถึงสิ่งที่เรียนรู้ได้อีก จากศูนย์สำรองที่ครูจัดเตรียมไว้ เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาที่จะต้องรอคอยผู้อื่น

3. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาครบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้า และศึกษาชุดการสอนชุดอื่นต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันได้ในระหว่างเรียน และผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงาน

หรือผู้ที่แนะแนวทาง การเรียนด้วยชุดการสอนนี้จัดขึ้นเพื่อ ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปจนเต็มขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น ชุดการสอนแบบนี้บางครั้งเรียกว่า บทเรียนโมดูล

ยุพิน พิพิธกุล และ อรพรรณ ตันบรรจง (2531, น.161-197) แบ่งประเภทของชุดการสอนออก เป็น 3 ประเภท คือ

1. ชุดการสอนรายบุคคล เป็นชุดการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ในชุดการสอนนี้จะประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรมและบัตรเฉลย บัตรเนื้อหา บัตรแบบฝึกหัดหรือบัตรงานพร้อมเฉลยและบัตรทดสอบพร้อมเฉลย ในชุดการสอนนั้นจะมีสื่อการเรียนรู้ไว้พร้อม เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ใช้ประกอบในการเรียนเรื่องนั้นๆ

2. ชุดการสอนสำหรับครู เป็นชุดการสอนที่ครูใช้ ประกอบด้วยตารางคู่มือรายคาบ ซึ่งนำเนื้อหาในแต่ละบทมาแบ่งเป็นคาบ พร้อมทั้งเขียนรายการสอน วิธีสอนและสื่อการเรียนการสอนไว้ย่อๆ และหัวข้อในแต่ละข้อประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล แบบฝึกหัดเพิ่มเติม นันทนาการและปัญหาที่ควรเน้น

3. ชุดการสอนแบบผสม เป็นชุดการสอนที่นักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเองหรือครูใช้สอนก็ได้ จึงเป็นชุดการสอนที่ประกอบด้วยชุดการสอนรายบุคคลกับชุดการสอนสำหรับครูร่วมกันโดยเน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองและกิจกรรมที่ครูสอน ผู้สร้างจะต้องเขียนกิจกรรมเพื่อสนองจุดประสงค์ของชุดการสอนนี้

จากแนวคิดและข้อมูลเบื้องต้น พอสรุปได้ว่าชุดการสอนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ ชุดการสอนประกอบคำบรรยายของครู ชุดการสอนแบบรายบุคคล และชุดการสอนที่ใช้สำหรับกิจกรรมแบบกลุ่มซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน

2.3 องค์ประกอบของชุดการสอน

นักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของชุดการสอนไว้ดังนี้

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2534, น.153) ได้กล่าวถึงชุดการสอนไว้ว่า ชุดการสอนอาจมีหลายรูปแบบ แต่ต้องประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับครูและนักเรียนตามลักษณะของชุดการสอน ภายในคู่มือครูชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดการสอนไว้อย่างละเอียด ครูและนักเรียนต้องปฏิบัติตามคำชี้แจงอย่างเคร่งครัด จึงสามารถใช้ชุดการสอนนั้นได้อย่างได้ผล คู่มืออาจทำเป็นเล่มหรือทำเป็นแผ่น แต่ต้องมีส่วนสำคัญ ดังนี้

- 1.1 คำชี้แจงสำหรับครู
 - 1.2 บทบาทของครู
 - 1.3 การจัดชั้นเรียนพร้อมแผนผัง
 - 1.4 แผนการสอน
 - 1.5 แบบฝึกปฏิบัติ
2. บัตรคำสั่ง เพื่อให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างที่มีอยู่ในชุดการสอนแบบกลุ่มและชุดการสอนแบบรายบุคคล บัตรคำสั่งประกอบด้วย
- 2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา
 - 2.2 คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม
 - 2.3 การสรุปบทเรียน อาจใช้การอภิปรายหรือการตอบคำถาม
- บัตรคำสั่งต้องมีถ้อยคำกะทัดรัด เข้าใจง่าย ชัดเจน ครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนทำ ผู้เรียนต้องอ่านบัตรคำสั่งให้เข้าใจเสียก่อน แล้วจึงปฏิบัติตามเป็นขั้นๆ ไป
3. เนื้อหาหรือประสบการณ์ ถูกบรรจุอยู่ในรูปของสื่อการสอนต่างๆ อาจประกอบด้วยบทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ แถบบันทึกเสียง แผ่นภาพโปร่งใส เป็นต้น ผู้เรียนต้องศึกษาจากสื่อการสอนต่าง ๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดการสอนตามบัตรคำสั่งที่กำหนดไว้
4. แบบประเมินผล อาจอยู่ในรูปของแบบฝึกหัดให้เติมคำในช่องว่าง จับคู่เลือกคำตอบที่ถูกหรือให้ดูผลจากการทดลองหรือทำกิจกรรม
- กิดานันท์ มะลิทอง (2531, น.181) จัดองค์ประกอบโดยทั่วไปของชุดการสอนไว้สรุปได้ว่าชุด-การสอนมีส่วนประกอบดังต่อไปนี้
1. คู่มือ สำหรับผู้สอนในการใช้ชุดการสอน และสำหรับผู้เรียนในการใช้ชุดการเรียน
 2. คำสั่งเพื่อกำหนดแนวทางในการสอนหรือการเรียน
 3. เนื้อหาสาระบทเรียน จะจัดอยู่ในรูปของสไลด์ फिल्मสตริป เทปบันทึกเสียง วัสดุกราฟิก วีดิทัศน์ หนังสือบทเรียน ฯลฯ
 4. กิจกรรมการเรียน เป็นการให้ผู้เรียนทำรายงาน ทำกิจกรรมที่กำหนด หรือค้นคว้าต่อจากที่เรียนไปแล้วเพื่อให้ความรู้ที่กว้างขึ้น
 5. การประเมินผล เป็นการทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนนั้น
- บุญชม ศรีสะอาด (2537, น.95-96) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอนที่สำคัญ 4 ด้าน ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดการสอน เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ชุดการสอน ศึกษาและปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ อาจประกอบด้วยแผนการสอน สิ่งที่ครู ต้องเตรียมก่อนสอน บทบาทของผู้เรียน และการจัดชั้นเรียน

2. บัตรงาน เป็นบัตรคำสั่งว่า จะให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างไรบ้าง โดยระบุ กิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียน

3. แบบทดสอบวัดผลความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้ สำหรับตรวจสอบว่าหลังจากการเรียนชุดการสอนจบแล้ว ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่

4. สื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อสำหรับผู้เรียนได้ศึกษามีหลายชนิดประกอบ กัน อาจเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น บทความ เนื้อหาเฉพาะเรื่อง จุลสาร บทเรียนโปรแกรม หรือ ประเภทใสต ทัศนูปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนภูมิต่างๆ แถบบันทึกเสียงของจริงต่างๆ เป็นต้น

เนื่องจากชุดการสอนมีหลายประเภท การผลิตชุดการสอนจึงขึ้นอยู่กับความ เหมาะสมที่เกี่ยวกับลักษณะผู้เรียน สภาพแวดล้อม และเนื้อหา ที่จะช่วยให้สามารถเลือกรูปแบบ ของชุดการสอน ได้ตรงตามจุดประสงค์

จากการศึกษาองค์ประกอบของชุดการสอน พอสรุปได้ว่า ชุดการสอนแต่ละ ประเภทมีองค์ประกอบพื้นฐานที่ใกล้เคียงกัน คือ คู่มือ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อประสม ประกอบการเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4 คุณค่าของชุดการสอน

วาสนา ชาวหา (2525, น.139-140) ได้กล่าวถึงคุณค่าของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. นักเรียนสามารถเรียนได้ตามลำพังเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล โดยไม่ต้องอาศัย ครูผู้สอนและเป็นไปตามความสามารถของผู้เรียนในอัตราความเร็วของแต่ละคน โดยไม่ต้องกังวล ว่าจะตามเพื่อนไม่ทันหรือต้องเสียเวลาคอยเพื่อน

2. นักเรียนสามารถนำไปเรียนที่ใดก็ได้ตามสะดวก

3. แก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้เป็นบางโอกาสอาจใช้การเรียนแบบนี้กับ นักเรียนเนื่องจากครูไม่เพียงพอหรือมีความจำเป็นมาสอนแทนไม่ได้

4. ฝึกนักเรียนให้รู้ โดยกระทำที่นอกเหนือไปจากสถานการณ์ในชั้นเรียนปกติที่ ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เป็นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างกว้างขวางและเป็น การเน้นกระบวนการเรียนรู้ (Process) มากกว่าเนื้อหา

ลัดดา สุขปรีดี (2523, น.31) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. ชุดการสอนช่วยลดภาระของครูผู้สอน เมื่อมีชุดการสอนสำเร็จแล้วผู้สอนจะดำเนินการสอนตามคำแนะนำที่มีไว้ให้พร้อม ผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาทำสื่อการสอนใหม่ ทำให้ครูมีเวลาเตรียมการสอน ทดลองศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเนื้อหาตามชุดการสอนกำหนด ทำให้ครูมีประสบการณ์กว้างขวาง ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพของครู

2. ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในแนวคิดเดียวกัน ครูผู้สอนแต่ละคนย่อมมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แตกต่างกันในเรื่องเดียวกัน เด็กนักเรียนอาจได้รับความรู้และรายละเอียดต่างๆ เป็นคนละแนวไม่เท่ากัน ชุดการสอนมีจุดมุ่งหมายชัดเจนที่เป็นพฤติกรรม มีข้อเสนอแนะกิจกรรมการใช้ชุดการสอน และข้อสอบประเมินผลของนักเรียนไว้อย่างพร้อมมูล

3. ชุดการสอนช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนอย่างเชื่อถือได้ เพราะชุดการสอนผลิตขึ้นด้วยวิธีการเข้าสู่ระบบ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายด้าน เช่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชานั้นๆ นักโสตศึกษา นักจิตวิทยา ครู ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัสดุ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ร่วมกันผลิตชุดการสอน มีการทดลองให้และปรับปรุงจนแน่ใจว่าได้ผลดีหลายครั้งในสถานที่ ๆ กำหนดไว้จึงจะนำออกมาใช้ทั่ว ๆ ไปเพื่อให้แน่ใจว่าครูจะได้ชุดการสอนเพื่อใช้ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

วีระ ไทยพานิช (2529, น.137) กล่าวว่าเมื่อนำชุดการสอนมาใช้จะทำให้

1. เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และรู้จักทำงานร่วมกัน
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวัสดุการเรียนและกิจกรรมที่เขาชอบ
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้กำหนดหน้าไปตามอัตราศักยภาพความสามารถของแต่ละคน

4. เป็นการเรียนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. มีการวัดผลตนเองบ่อยๆ ทำให้นักเรียนรู้การกระทำของตนเองและเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น

6. ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริงเป็นการเรียนชนิด Active ไม่ใช่ Passive

7. ผู้เรียนจะสามารถเรียนที่ไหนเมื่อไรก็ได้ ตามความพอใจของผู้เรียนสามารถปรับปรุงการสื่อความหมายระหว่างนักเรียนกับครู

อาจสรุปได้ว่า ชุดการสอนมีคุณค่าในการช่วยส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้ยังทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ อย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่าย หรือเกิดความท้อถอยในการเรียน เพราะผู้เรียนมีสิทธิ์ที่จะกลับไปศึกษาเรื่องที่ตนเองไม่เข้าใจใหม่ได้

2.5 ขั้นตอนในการจัดทำชุดการสอน

นักการศึกษาหลายท่านได้ อธิบายถึงขั้นตอนในการจัดทำชุดการสอน ไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523, น.123) ได้เสนอขั้นตอนการผลิตชุดการสอน โดยการนำเอาวิธีระบบการผลิตแผนจุฬาฯ ซึ่งเป็นชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมเข้ามาใช้มี 10 ขั้นตอนสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาสาระและประสบการณ์ อาจเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการ ตามที่เห็นเหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ใน 1 สัปดาห์ หรือ 1 ครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่องโดยกำหนดประสบการณ์ในหน่วยการเรียนแต่ละหน่วยเป็นเรื่องๆ
4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ ต้องให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาที่สอนให้สอดคล้องกัน
5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนแล้วเปลี่ยนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์พฤติกรรมไว้ทุกครั้ง
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการเลือกและการผลิตสื่อการสอนและกิจกรรมการเรียน ที่หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยการสอนแบบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากผ่านกิจกรรมเรียบร้อยแล้วผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่
8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนนั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้ ก่อนนำไปทดลองประสิทธิภาพ

9. การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นการช่วยในการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10 การใช้ชุดการสอน ชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้ว สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดการสอนและระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอนการใช้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาพื้นฐานความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ชี้แนะเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 3 ชี้แจงประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นสอน) ผู้สอนบรรยายหรือแบ่งกลุ่มประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ชี้แจงสรุปผลการสอน เพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญ

ขั้นที่ 5 ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

ชุดการสอนประกอบคำบรรยายหรือชุดการสอนสำหรับครู มีขั้นตอนการสร้างหรือการผลิตเช่นเดียวกับชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม แตกต่างกันเพียงไม่มีการแบ่งแยกหัวเรื่องเป็นหัวข้อย่อยเท่านั้น เพราะเป็นการเรียนรู้หรือปฏิบัติกิจกรรมไปพร้อม ๆ กัน ยกเว้นเมื่อต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมที่แตกต่างกัน จึงจัดแบ่งเนื้อหาหรือกิจกรรมให้เหมาะสมกับการดำเนินการเรียนการสอนในขั้นตอนนั้น ๆ

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2534, น.199-200) ได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างชุดการสอนไว้ 10 ขั้นตอนด้วยกัน

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ ประมาณเนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือสอนได้หน่วยละครั้ง

3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตัวเองว่าในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง แล้วกำหนดหัวข้อเรื่องออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อย ๆ

4. กำหนดหลักการและมโนคติที่กำหนดขึ้น จะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่องโดยสรุปรวมแนวความคิด สาระ และหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะ เป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการสอน “ กิจกรรมการเรียน ” หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การเล่นเกม เป็นต้น

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลผู้เรียนให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากการเรียนด้วยชุดการสอน แบบศูนย์การเรียนแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอน ทั้งสิ้นเมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ส่วนมากจะกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 80/80

9. ประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้น โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10 การใช้ชุดการสอน เป็นขั้นการนำชุดการสอนไปใช้ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

จากการศึกษาขั้นตอนการทำชุดการสอน พบว่า ชุดการสอนมีขั้นตอนในการทำ ดังนี้

1. เลือกเรื่อง และหัวข้อให้ครอบคลุมกับเนื้อหา
2. ศึกษาทฤษฎี และเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
4. สร้างชุดการสอนและจัดทำสื่อ ให้สอดคล้องกับเนื้อหา
5. สร้างแบบทดสอบ ให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีการประเมินผลทุกครั้ง หลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนในหน่วยนั้นๆ

6. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขสื่อ และแบบทดสอบให้สมบูรณ์
7. ทดลองใช้สื่อการเรียนรู้และแบบทดสอบ โดยนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนกลุ่มย่อย
8. ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ แบบทดสอบ กิจกรรมการเรียนการสอน และเนื้อหาให้สมบูรณ์ ทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ และแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่
9. ปรับปรุงแก้ไขสื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์
10. นำชุดการสอนที่ได้ไปทดลองใช้

2.6 การวัดและประเมินผลประสิทธิภาพของชุดการสอน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523, น.135) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพ ว่า หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยในการหาประสิทธิภาพจะคำนึงถึงกัลลัดของการเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล โดยกำหนดเป็นตัวเลข ร้อยละ ของคะแนนเฉลี่ยมีค่าเป็น E1/E2 มีความหมายดังนี้

E1 คือ ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการ คิดเป็นร้อยละของคะแนนผู้เรียนที่ได้รับโดยเฉลี่ยจากการทำแบบฝึกหัดและการประกอบกิจกรรม

E2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์หลังเรียน คิดเป็นร้อยละของคะแนนที่นักเรียนได้รับจากการทดสอบหลังเรียน

โดยการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพให้มีค่าเท่าใดนั้น ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสม ซึ่งมักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85, หรือ 90/90 โดยการยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนจะปรากฏใน 3 ลักษณะคือ

- 1) สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ประสิทธิภาพของชุดการสอนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าเกิน 2.5% ขึ้นไป
- 2) เท่าเกณฑ์ คือ ประสิทธิภาพของชุดการสอนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าไม่เกิน 2.5%
- 3) ต่ำกว่าเกณฑ์ คือ ประสิทธิภาพของชุดการสอนต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่เกิน 2.5% ถือว่ายังมีประสิทธิภาพที่ยังยอมรับได้

3. แนวคิดทฤษฎีของพัฒนาการผู้เรียนและจิตวิทยาที่นำมาใช้ในชุดการสอน

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียนและจิตวิทยาที่นำมาใช้ในกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนในชุดการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 พัฒนาการของผู้เรียน

Piaget (1970) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของมนุษย์ในด้านของเขาวนปัญญาที่แบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 ชั้นได้แก่

1) Sensorimotor (แรกเกิดถึง 2 -ขวบ) เป็นชั้นที่ไม่ได้เริ่มต้นการคิด แต่เป็นการเริ่มต้นปฏิกิริยาประสาทอัตโนมัติ เช่น การดูด การขยับแขนขา เป็นต้น โดยพฤติกรรมจะแสดงซ้ำ ๆ และต่อยอดจึงถึงการเคลื่อนไหว การหาสิ่งของ และเข้าสู่การเริ่มต้นระบบการคิด

2) Peroperational (18 เดือนถึง 7 -ขวบ) ชั้นนี้เป็นช่วงก่อนเข้าโรงเรียนระดับชั้นอนุบาล มีโครงสร้างทางสติปัญญาที่ใช้ลักษณะสัญลักษณ์แทนวัตถุสิ่งของได้ มีพัฒนาการทางด้านภาษา โดยเรียนรู้จากคำสั้น ๆ และต่อยอดสู่ประโยคสั้นจนถึงยาวขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น มีการเรียนรู้การเลียนแบบตามเวลาเล่น สามารถแยกจำนวนได้เบื้องต้น แต่ยังไม่สามารถคิดย้อนกลับได้ เช่น การหารเลข หรือการแบ่งสัดส่วนองค์ประกอบของจำนวนนั้น ๆ

3) Concrete Operations (7-11 ปี) มีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่พัฒนามากขึ้น โดยแตกต่างจากชั้นก่อนหน้าอย่างมาก โดยสามารถสร้างกฎเกณฑ์ของตนเองได้ สามารถทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมได้ด้วยตนเอง เช่น การเปลี่ยนแปลงของวัตถุ ขนาด สสาร รูปร่าง เป็นต้น

4) Fomal Operations (12 ปี ขึ้นไป) ในช่วงต้นชั้นนี้เป็นระดับชั้นที่มีโครงสร้างสติปัญญาที่ริเริ่มการเป็นผู้ใหญ่ สามารถคิดหาเหตุผล หรือคิดเชิงนามธรรมได้ สร้างมาวิเคราะห์โครงสร้างและแยกองค์ประกอบต่าง ๆ และสามารถตั้งสมมติฐานเพื่อหาคำตอบได้

Vygotsky (1978) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของมนุษย์โดยเน้นไปในทางด้านวัฒนธรรมและสังคมที่ผลต่อการพัฒนา โดยแบ่งเป็น 2 ชั้นได้แก่

1) ระดับเขาวนปัญญาขั้นเริ่มต้น (Elementary mental processes) หมายถึงเขาวนปัญญาโดยธรรมชาติ เช่น การดูด การขยับร่างกาย การสัมผัส เป็นต้น

2) ระดับเขาวนปัญญาขั้นสูง (Higher metal processes) คือ พัฒนาการที่เกิดจากกระบวนการเลี้ยงดู เช่น การใช้ภาษา การเรียนรู้สัญลักษณ์ต่าง ๆ โดยในการใช้ภาษาสามารถแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ การพูดกับตนเองหรือใช้ภาษาในใจเฉพาะตน และการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร และนอกจากนี้ วิททอสกี ได้อธิบายถึง รอยต่อของพัฒนาการที่จะบ่งบอกถึงความสามารถของบุคคลนั้นได้โดยชื่อ The Zone of Proximal Development ซึ่งเป็นรอยต่อระหว่างพัฒนาของการ

เปลี่ยนแปลงในช่วงวัย โดยแบ่งเป็น 1) ระดับการช่วยเหลือตลอดเวลา โดยเด็กไม่สามารถปฏิบัติหรือทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ด้วยตนเอง 2) ชั้น Zone of Proximal คือระดับความสามารถปกติ และ 3) สูงกว่า Zone of Proximal เป็นชั้นที่เด็กมีความสามารถสูงกว่าวัยที่เป็นอยู่

Case อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล (2561) รูปแบบพัฒนาการเชาวน์ปัญญาของเคสมีแนวคิดพื้นฐานคือ

1) ความคิดเป็นการประมวลผลสารสนเทศหรือการประมวลผลข้อมูล โดยความคิดในแต่ละช่วงวัยจะขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคลที่จะรับจำนวนข้อมูลข่าวสารให้เก็บไว้ในความทรงจำ โดยยึดจาก ปริมาณและคุณภาพของข้อมูล

2) พัฒนาการความคิดขึ้นกับกลไกการเปลี่ยนแปลงกับสิ่งแวดล้อม

3) การเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับ การดัดแปลง ปรับปรุงและการแก้ปัญหา

3.2 แนวทางการใช้จิตวิทยาสำหรับการจัดการเรียนรู้

Skinner (1972) ผู้คิดทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำขึ้น เขาเป็นนัก-การศึกษาและนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้าทดลองทฤษฎีจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในปี ค.ศ. 1950 สกินเนอร์ได้สร้างเครื่องมือช่วยสอนที่เรียนว่า บทเรียนสำเร็จรูป หรือโปรแกรมการเรียนขึ้น และระบบการเรียนการสอนได้เป็นผลสำเร็จดียิ่งขึ้น

หลักการเรียนรู้ของทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำเน้นการกระทำของผู้รับการทดลอง หรือผู้ที่เรียนรู้ มากกว่าสิ่งเร้าที่ผู้ทดลองหรือผู้สอนกำหนด กล่าวคือ เมื่อต้องการให้อินทรีย์เกิดการเรียนรู้จากสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เราจะให้ผู้เรียนเลือกพฤติกรรมเอง โดยไม่บังคับหรือบอกแนวทางการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แล้วจึง “เสริมแรง” พฤติกรรมนั้นๆ ทันที เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำนั้น พฤติกรรมหรือการตอบสนองขึ้นอยู่กับ การเสริมแรง (Reinforcement) นั่นเอง

การเสริมแรงเป็นสิ่งเร้าใดที่ทำให้พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแล้วมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก มีความคงทนถาวร เช่น การกอดคานและจิกเป็นสี ของนกพิราบได้อย่างถูกต้องทุกครั้ง เมื่อหิวหรือต้องการ ในการทดลองของสกินเนอร์ตัวเสริมแรงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ตัวเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) หมายถึง สิ่งเร้าใดเมื่อนำมาใช้แล้วทำให้อัตราการตอบสนองเพิ่มมากขึ้น เช่น การชมเชย รางวัล อาหาร เป็นต้น

2. ตัวเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) หมายถึง สิ่งเร้าใดสิ่งหนึ่งเมื่อนำออกไปแล้วทำให้เกิดการตอบสนองเพิ่มขึ้น เช่น เสียงดัง คำตำหนิ อากาศร้อน กลิ่นเหม็น เป็นต้น

จากทฤษฎีของสกินเนอร์ สามารถได้หลักการที่นำมาใช้ในการศึกษาชุดการสอนดังนี้

1. เงื่อนไขการตอบสนอง (Operant Conditioning) พฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์ประกอบด้วย การตอบสนองที่แสดงออกมา การตอบสนองเหล่านี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่แสดงออกมาเรื่อย ๆ ในเมื่อมนุษย์ยังมีชีวิตอยู่และพฤติกรรมนั้นจะเกิดขึ้นกี่ครั้ง หรือบ่อยครั้งแค่ไหนก็ด้วยความถี่อันหนึ่งที่เรียกว่า อัตราการตอบสนองหรืออัตราการแสดงออกของพฤติกรรมการเรียนรู้ได้เพราะการเสริมแรง

2. การเสริมแรงเมื่อสิ่งมีชีวิตมีการตอบสนอง ผู้ฝึกสามารถที่จะให้สิ่งเร้าใหม่ซึ่งอาจจะทำให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลง หรืออาจจะไม่ทำให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลง แต่ถ้าสิ่งเร้านั้นทำให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลงเราเรียกสิ่งเร้าใหม่นั้นว่า ตัวเสริมแรง ถ้าสิ่งเร้านั้นไม่มีผลต่อการทำให้อัตราการตอบสนองเกิดการเปลี่ยนแปลงเราเรียกว่า ไม่เป็นตัวเสริมแรง

Dewey (1963) จอห์น ดิวอี้ เชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการกระทำ หรือ Learning by Doing อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและได้รับการยอมรับทั่วโลกมานานแล้ว ซึ่งแต่เดิมมาการศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้มุ่งศึกษาปัจจัยภายนอกของผู้เรียนได้แก่ ตัวแปรเกี่ยวกับครู การแสดงออก ความกระตือรือร้น และการชมเชย ได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นการมุ่งศึกษาปัจจัยภายในของผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเดิมของผู้เรียน มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน ความจำ ความสามารถในการจัดกระทำข้อมูล การเสริมแรง ความตั้งใจ และแบบแผนทางปัญญา จากผลการศึกษาพบว่าปัจจัยภายในมีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและความรู้เดิมมีส่วนเกี่ยวข้องและเสริมสร้างความเข้าใจของผู้เรียน ข้อความนี้ไปสอดคล้องกับปรัชญา Constructivism ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมพยายามที่จะนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ตนพบเห็นมาสร้างเป็นโครงสร้างทางปัญญาหรือที่เรียกว่า Schema โครงสร้างทางปัญญานี้ประกอบด้วยความหมายหรือความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลมีประสบการณ์ อาจเป็นความเชื่อ ความเข้าใจ คำอธิบาย ความรู้ของบุคคลนั้น การเรียนรู้ตามแนวความคิดของดิวอี้ จะเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการปฏิบัติ ที่เกิดขึ้นเฉพาะตัวบุคคล
2. ความรู้ต่างๆ จะถูกสร้างขึ้น ด้วยตัวของนักเรียนเองโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ เช่น สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาเป็นเกณฑ์ช่วยตัดสินใจ
3. ความรู้และความเชื่อของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งที่นักเรียนได้พบเห็น ซึ่งจะถูกใช้เป็นพื้นฐานการตัดสินใจ และเป็นข้อมูลในการสร้างแนวคิดใหม่

4. ความเข้าใจแตกต่างจากความเชื่อที่ว่าโดยสิ้นเชิงและความเชื่อจะมีผลโดยตรงต่อการสร้างแนวคิดหรือการเรียนรู้

ดิวิตซ์ ยังได้เสนอความเชื่อที่ว่า ถ้าจัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้เรียนในบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตยแล้ว จะทำให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเกิดการเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างเหมาะสม

Bloom (1976) บลูม กล่าวว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 4 ประเภทคือ

1. การให้แนวทาง (Cues) คือ คำอธิบายของครูที่ทำให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนว่าเมื่อเรียนเรื่องนั้นๆ แล้วจะต้องมีความสามารถอย่างไร ต้องทำอะไรบ้าง
2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ (Participation) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้
3. การเสริมแรง (Reinforcement) ทั้งการเสริมแรงภายนอก เช่น การให้สิ่งของการติชมและการเสริมแรงภายในตัวของนักเรียนเอง เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ฯลฯ
4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback and Corrections) จะต้องมีผลการเรียนและข้อบกพร่องให้นักเรียนทราบ

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528, น.292-293) ได้กล่าวถึงหลักการทฤษฎีและจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการผลิตชุดการสอนมีดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยาในด้านความแตกต่างระหว่างบุคคลมาใช้ เพราะถือว่าการสอนนั้นไม่สามารถปั้นผู้เรียนให้เป็นแม่พิมพ์เดียวกันได้ในเวลาที่เท่ากัน เพราะผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้ตามวิถีทางของเขา และใช้เวลาเรียนเรื่องหนึ่งๆ ที่แตกต่างกันออกไป ความแตกต่างเหล่านี้มีความแตกต่างทางด้านความสามารถสติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ด้วยเหตุผลที่คนเรามีความ

แตกต่างกันดังกล่าว ผู้สร้างชุดการสอนจึงพยายามที่จะหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในชุดนั้นๆ ซึ่งวิธีที่เหมาะสมที่สุดวิธีหนึ่งก็คือการจัดการสอนรายบุคคลซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามความแตกต่างของแต่ละคน

2. การนำสื่อประสมมาใช้ เป็นการนำเอาสื่อการสอนหลายประเภทมาใช้สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยข้อดีของสื่อแต่ละชนิดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้

3.1 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 ตรวจสอบผลการเรียนของตนเองว่าถูกหรือผิดได้ทันที

3.3 มีการเสริมแรง คือ ผู้เรียนจะเกิดความภูมิใจ ดีใจที่ตนเองทำได้ถูกต้อง เป็นการให้กำลังใจที่จะเรียนต่อไปถ้าตนเองทำไม่ถูกต้องจะได้ทราบว่าที่ถูกต้องนั้นคืออะไร จะได้ไตร่ตรองพิจารณาทำให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดความท้อถอยหรือสิ้นหวังในการเรียน เพราะเขาจะมีโอกาสที่จะสำเร็จได้เหมือนคนอื่นๆ เหมือนกัน

3.4 เรียนไปทีละขั้นตามความสามารถและความสนใจของตนเอง

4. การใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ เป็นการนำเอาวิธีวิเคราะห์ระบบมาใช้โดยจัดเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัยของผู้เรียน ทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดไว้ในชุดการสอนจะสร้างขึ้นอย่างมีระบบจะต้องมีการตรวจเช็คทุกขั้นตอนและทุกอย่างต้องสัมพันธ์กันสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีการทดลองปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่จะเชื่อถือได้

จากแนวคิดและข้อมูลเบื้องต้นพอสรุปได้ว่า การสร้างชุดการสอนที่ดีจะต้องสอดคล้องกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน มีการจัดเนื้อหาสาระออกเป็นขั้นตอนย่อย ๆ โดยเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก สื่อการเรียนการสอนที่อยู่ในชุดการสอนจะต้องช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียน และเสริมแรงให้ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือท้อใจ ในชุดการสอนจะต้องมีการประเมินผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง

3.3 จิตวิทยาและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนดนตรี

ในการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพนั้น ครูต้องคำนึงถึงและเข้าใจพัฒนาการพร้อมทั้งกระบวนการพัฒนาการของเด็กในวัยต่างๆ (สุชา จันทรโสม, 2527, น.127-129) กล่าวไว้สรุปได้ใจความว่า เด็กวัย 10-12 ปี ชอบการยกย่อง การรวมกลุ่ม การยอมรับจากเพื่อน มีความซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม มีสติปัญญา มีความคิดรอบคอบแก้ปัญหาได้มากขึ้น เริ่มสนใจการ

แสวงหาความรู้ต่างๆ รู้จักการเข้าร่วมอภิปรายมีความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ๆ กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ รู้จักการใช้เหตุผล มีความอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองทำ และสามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2540, น.69-82) กล่าวไว้สรุปได้ใจความว่า พัฒนาการของเด็กวัย 9-12 ปี เป็นวัยที่ต้องการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการของสังคม พื้นฐานการได้รับการยกย่อง การได้เป็นคนสำคัญของกลุ่มหรือหมู่คณะ การสนับสนุนให้เด็กได้เข้ากลุ่มที่เหมาะสมกับสภาพของตนเพื่อเรียนรู้โลก สังคม และชีวิต เป็นสิ่งที่พึงกระทำ พร้อมกันนั้นเด็กในวัยนี้มีพัฒนาการและสติปัญญาสามารถแยกแยะสิ่งต่างๆ ในเชิงรูปธรรม และเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดีกว่าวัยที่ผ่านมา

3.4 จิตวิทยาการเรียนรู้

การเรียนรู้ คือ การได้รับการถ่ายทอดความรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถทางสติปัญญา ประยุกต์ความรู้ความเข้าใจที่ได้เรียน มาใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ (เสาวนีย์ สีขาวบัณฑิต, 2528, น.112-113) กล่าวไว้สรุปได้ใจความว่า การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติ การเรียนรู้ เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้และมีปริมาณมากหรือน้อยมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่างๆ หลายประการ ได้แก่

2.1 แรงจูงใจ (Motive) เปรียบเหมือนบันไดขั้นต้นของการเรียนรู้สิ่งต่างๆ คนเราสามารถในการเรียนรู้ได้หากมีแรงจูงใจในสิ่งที่เรียน

2.2 กระบวนการสอน (Teaching Procedure) กระบวนการสอนที่ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องเป็นกระบวนการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่างชัดเจนประกอบด้วยวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3 กระบวนการเรียน (Study Procedure) กระบวนการการเรียนรู้ของคนนั้นเกิดจากการที่ประสาทสัมผัส (Sense) ได้รับการเร้าจากสิ่งเร้า (Stimulus) และการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนที่ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับสิ่งแท้โดยตรง มากน้อยเพียงใดดังปรัชญาของดิวอี้ที่ว่า "Learning by Doing"

3.5 จิตวิทยาพัฒนาการทางดนตรี

พัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็ก มีการดำเนินไปตามลำดับขั้นเช่นเดียวกับการพัฒนาการด้านอื่นๆ (ณรุทธ์ สุทนต์, 2534, น.21-23) กล่าวไว้สรุปได้ใจความว่า พัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็กในวัย 9-12 ปี มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดด้านดนตรีที่ลึกซึ้งกว่าเด็กวัยก่อนหน้านี้อาจสามารถเรียนรู้เรื่องต่างๆ ที่ยากขึ้น สลับซับซ้อนขึ้นได้ รู้จักเลือกฟังเพลง และมีความละเอียดอ่อนในการฟังเพลงมากขึ้น ด้านจังหวะ เด็กมีการรับรู้และมีความจำเกี่ยวกับรูปแบบของ

จังหวะดีขึ้น ด้านทำนอง เด็กสามารถร้องเพลงที่มีช่วงเสียงกว้างมากขึ้นได้และมีแนวคิดเรื่องระดับเสียงดีขึ้น สามารถแสดงออกทางการร้องเพลงได้มากขึ้น

3.6 แนวคิดการสอนดนตรี

นักการศึกษา มองเห็นความสำคัญในการเรียนวิชาดนตรี จึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาดนตรีเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับชั้น เริ่มตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนจนถึงระดับอุดมศึกษาโดยมุ่งหวังให้วิชาดนตรีช่วยพัฒนาร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม เจคติ และบุคลิกภาพ เพื่อช่วยให้บุคคลมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนั้น ดนตรีจึงมีบทบาทสำคัญในการหล่อหลอมกลุ่มเอกลักษณ์และสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่สังคมต้องการ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างมีความสุข และเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาดนตรีระดับสูงต่อไป นักศึกษาดนตรีได้พยายามแสวงหาวิธีการสอน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยให้แนวทางข้อปฏิบัติในการเรียนการสอนตลอดจนสื่อหลาย ๆ รูปแบบใหม่ และใช้กันอย่างแพร่หลาย ดังนักศึกษาดนตรีต่อไปนี้

ซอลตัน โคดาไล (Zoltan Kodaly) เป็นครูสอนวิชาดนตรีชาวฮังการี ที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับของนักการศึกษาโดยทั่วไป แนวคิดด้านดนตรีของโคดาไลเน้นการฟังและการร้องเพลง เป็นทักษะดนตรีเป็นอันดับแรกโดยนำเอาเพลงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้านสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนมากที่สุด รวมถึงการให้ผู้เรียนเริ่มต้นเรียนรู้วิชาดนตรีตั้งแต่เด็กๆ ในระดับอนุบาลศึกษาหรือในระดับประถมศึกษาด้วยเครื่องดนตรีธรรมชาติที่มีอยู่ประจำตัว คือ เสียงร้อง ทำให้ดนตรีซึมซาบเข้าไปอยู่ในจิตใจ เด็กถูกฝึกเพื่อเรียนรู้การอ่านโน้ตโดยการให้สัญญาณมือให้แทนระดับเสียงต่าง ๆ ในเรื่องการสอนโน้ต โคดาไล ใช้ระบบ โทนิค ซอล ฟา เป็นหลัก ระบบโทนิค ซอล ฟา นี้ หมายถึงระบบที่ใช้สัญลักษณ์ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที แทนระดับเสียงจากต่ำไปสูง เนื้อหาของเพลงที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก เน้นการร้องเพลงและการเคลื่อนไหวควบคู่กันไปในการสอนดนตรี หรือการถ่ายทอดดนตรีไปยังเด็ก (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2534, น.73-76)

Orff (1966) เป็นนักศึกษาดนตรีและคีตกวีชาวเยอรมัน ผู้ได้แนวคิดใหม่ ๆ ตลอดจนเทคนิคใหม่ ๆ อุปกรณ์และวิธีการสอนใหม่ ๆ เป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายในชื่อระบบ “คาร์ล ออร์ฟ” (Carl Orff Approach) คือ การสอนดนตรีที่มีเป้าหมายพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และเน้นกิจกรรมการเล่นดนตรี โดยใช้เครื่องดนตรีที่ทำทำนองได้ เช่น ฆ้องฝรั่ง (Xylophone) รีคอร์ดอร์ (Recorder) ตลอดจนเครื่องเคาะจังหวะต่าง ๆ

แนวคิดของ คาร์ล ออร์ฟ เด็กควรเล่นจากความจำเสมอ วิธีนี้เท่านั้นที่อำนวยความสะดวกในการเล่นได้มากที่สุด แต่เครื่องหมายทางดนตรี (Notation) ก็ไม่ควรทอดทิ้ง ตรงกันข้ามควรถูกแนะนำตั้งแต่ตอนเริ่มต้น (พร้อมๆ กับการเล่นคำพูด Speech Patterns ซึ่งใช้เพียงสัญลักษณ์ด้านจังหวะ Symbol of rhythm ก็พอ) ทั้งนี้เพื่อให้เด็กจดจำทำนองหรือจังหวะที่เขาเห็น กล่าวคือสามารถช่วยให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีสากลขั้นพื้นฐานได้เช่นกัน เพราะการได้ฝึกเล่นดนตรีที่ทำทำนองได้ย่อมทำให้เด็กได้ทักษะการเล่นดนตรี (ธวัชชัย นาควงษ์ 2537 : 16-18)

Shinichi (1983) ชื่นอิชิ ชูซูกิ ในบทความคู่มือการสอนไวโอลินแก่เด็กเล็กตามวิธีของชูซูกิได้กล่าวถึงการสังเกตเห็นของ ดร.ชูซูกิไว้ว่า เด็กทุกชาติทุกภาษาในโลกนี้สามารถพูดภาษาของตนได้โดยไม่ลำบากยากเย็น แม้ว่าไวยากรณ์ของภาษานั้นจะซับซ้อนเพียงไรก็ตาม ถ้าไม่เป็นคนที่มีความพิการทางสมอง หรือร่างกายในส่วนที่เกี่ยวกับการพูด การฟังแล้ว เด็กจะเรียนรู้และใช้ภาษาได้เป็นอย่างดีทุกคน ชูซูกิจึงนำหลักการเรียนรู้ภาษาของเด็กมาใช้ในการสอนไวโอลิน และเรียกวิธีการการสอนนี้ว่า “วิธีพูดตามแม่” (Mother - tongue Method)

ดังนั้นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนไวโอลินมีผลก็คือ สิ่งแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่ การเลียนแบบทำตามพ่อแม่ ความชื่นชมของพ่อแม่ที่มีต่อเด็ก การฝึกฝนทำซ้ำ บ่อยๆ การถ่ายทอดความรู้ของครูผู้สอนอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เสนอในสิ่งที่เด็กทำได้

จากการศึกษาจิตวิทยาและแนวคิดเกี่ยวกับการสอนดนตรี พอสรุปได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนรู้คือ ด้านตัวผู้เรียนต้องมีสิ่งจูงใจและมีความต้องการที่จะเรียนรู้ ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการเรียงลำดับความยากง่ายตามขั้นตอน มีสื่อและกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ มีการชมเชยและให้กำลังใจ ทุกครั้งที่นักเรียนปฏิบัติเพื่อเป็นการปลูกฝังเจตคติที่ดีในด้านการเรียนดนตรี

การเรียนการสอนดนตรีนั้น ครูต้องเข้าใจถึงพัฒนาการทางด้านดนตรีและความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ โดยไม่อาจบังคับหรือเร่งรัดให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีในเวลาจำกัดได้ เนื่องจากธรรมชาติของวิชาดนตรีนั้น เป็นวิชาที่เน้นทักษะการปฏิบัติให้เกิดความชำนาญซึ่งต้องอาศัยเวลาในการฝึกฝน ซึ่งถ้าหากครูผู้สอนเร่งรัดให้เกิดผลสัมฤทธิ์โดยเร็ว นั้น จะทำให้นักเรียนเกิดความท้อถอย เบื่อหน่ายและเกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนดนตรีได้

4. องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

4.1 ความหมายของการพัฒนาสื่อการเรียนรู้

เนื่องจากไม่มีสื่อการเรียนรู้ชนิดใดที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะสนองจุดมุ่งหมายทุกอย่างได้ดีที่สุด ฉะนั้น ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน บางครั้งผู้สอนก็จำเป็นต้องดัดแปลงหรือปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่เดิมหรือจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ เพื่อให้สามารถตอบสนองจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาสื่อการเรียนรู้จึงดำเนินการได้ใน 2 ลักษณะ คือ (กรมวิชาการ, 2544, น.10)

1. การปรับปรุงสื่อที่มีอยู่เดิม เป็นการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ลักษณะหนึ่งซึ่งผู้สอนสามารถดำเนินการได้โดยศึกษาวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่แล้ว อาจเป็นสื่อที่ผลิตจากหน่วยงานภาครัฐเอกชน หรือท้องถิ่นซึ่งมีอยู่มากมายหลายชนิด แต่ผู้สอนจะต้องพิจารณาปรับปรุงหรือจัดทำเพิ่มเติมจากสื่อที่มีอยู่ เพื่อให้ได้สาระสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับมาตรฐานกลุ่มวิชา ตลอดจนสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของผู้เรียนและสถานศึกษา เช่น ผู้สอนกำหนดแผนการเรียนรู้ไว้ว่าจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องการขับร้อง และการปฏิบัติทำรำทางนาฏศิลป์ ในท้องถิ่น และเมื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาของชุมชนแล้วพบว่า การขับร้องและการปฏิบัติทำรำทางนาฏศิลป์ ในท้องถิ่นสำหรับเด็กในวัยเรียนคือประสบการณ์ในการร้องและรำ จึงทำการศึกษาค้นคว้าสื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ แล้ววิเคราะห์ว่ามีสาระในเรื่องดังกล่าวมาน้อยเพียงใด กรณีที่พบว่าสื่อที่มีอยู่ขาดสาระในเรื่องการปฏิบัติทำรำทางนาฏศิลป์ ก็ดำเนินการจัดทำบทเรียนเสริมเพื่อให้สาระในเรื่องการปฏิบัติทำรำทางนาฏศิลป์ หรือกรณีที่พบว่าไม่มีสื่อการเรียนรู้ที่ให้สาระเกี่ยวกับการขับร้อง และทำรำทางนาฏศิลป์มีอยู่แล้ว แต่ยังไม่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างแท้จริง ก็อาจทำใบงานแบบฝึกกิจกรรมแบบโครงงาน และอื่นๆ เสริมเพิ่มเติม เป็นต้น การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ใหม่ทั้งหมด ซึ่งนอกจากจะสะดวก ทำได้ง่ายแล้วยังประหยัดอีกด้วย

2. การจัดทำสื่อการเรียนรู้ขึ้นใหม่ อาจทำได้หลายรูปแบบ ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือค้นคว้า อ้างอิง บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนซีดีรอม เป็นต้น ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดทำดังนี้

- 2.1 กำหนดจุดประสงค์และขอบข่ายสาระของสื่อ
- 2.2 จัดทำโครงร่างสาระ (Outline) ของสื่อ
- 2.3 ออกแบบและกำหนดการเสนอสาระของสื่อ
- 2.4 เตรียมข้อมูล แหล่งข้อมูล และวัสดุอุปกรณ์ที่จะต้องใช้ในการจัดทำสื่อ
- 2.5 จัดทำสื่อ
- 2.6 ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขสื่อให้สมบูรณ์

2.7 ทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ โดยนำสื่อที่จัดทำขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.8 ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ โดยนำข้อมูลจากการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขสื่อการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ เพื่อใช้เผยแพร่ต่อไป

4.2 แนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนรู้วิชาดนตรี

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงไม่จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียนหรือในโรงเรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ อย่างหลากหลายและกว้างขวาง ทั้งที่มีอยู่ในบ้าน โรงเรียน ชุมชน สังคมและโลก รูปแบบของสื่อการเรียนรู้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ธรรมชาติของวิชาดนตรีเป็นการเรียนรู้ที่เข้าถึงความซาบซึ้งในสุนทรีย์ของศิลปะทางดนตรี คือมีลักษณะเป็นเรื่องของสไตล์ศิลป์และศิลปะการแสดงออกทางท่าทางเป็นหลัก ซึ่งมีความเป็นนามธรรมสูง รับรู้ได้จากการฟังและการดูเป็นหลัก ดังนั้นสาระการเรียนรู้วิชาดนตรีและนาฏศิลป์จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องประวัติความเป็นมา องค์ประกอบ หลักและวิธีการปฏิบัติ หลักและวิธีการจัดการแสดง โดยเน้นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติ การจัดการ การสร้างสรรค์ การมีวิจารณญาณ รวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ถูกต้องในการแสดงถึงความรู้สึกที่มีต่อดนตรี เกิดความซาบซึ้ง รู้จักคุณค่าความงาม ความประณีต ความไพเราะ และการสร้างสรรค์อันจะนำไปสู่การมีสุนทรีย์ภาพ ดังนั้น สื่อการเรียนรู้วิชาดนตรีจะต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถนำมาใช้ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะตามจุดเน้นดังกล่าว (กรมวิชาการ, 2544, น.16)

4.3 การเลือกสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ มิได้มีความหมายเฉพาะสื่อที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน ที่เรียกว่า “สื่อการเรียนรู้” เท่านั้น แต่หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ เหตุการณ์ หรือความคิดก็ตามขึ้นอยู่กับว่าเราเรียนรู้จากสิ่งนั้น ๆ หรือนำสิ่งเหล่านั้นเข้ามาสู่การเรียนรู้ของเราหรือไม่ ปัจจุบันสื่อที่ให้สาระเกี่ยวข้องกับวิชาดนตรีและนาฏศิลป์มีอยู่หลายประเภท อาจจำแนกตามลักษณะของสื่อออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ มีทั้งสิ่งพิมพ์ที่จัดทำขึ้นเพื่อสนองการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยตรง เช่นหนังสือเรียน คู่มือครู หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบฝึกกิจกรรม ใบงาน ใบความรู้

เป็นต้น และสิ่งพิมพ์ทั่วไปที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร วิชาการ นิตยสาร จุลสาร จดหมายข่าว โปสเตอร์ แผ่นพับ แผนภาพ เป็นต้น

2. สื่อบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดสาระความรู้ แนวคิดและวิธีปฏิบัติตนไปสู่บุคคลอื่น นับเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญโดยเฉพาะในด้านการโน้มน้าวจิตใจของผู้เรียน สื่อบุคคลอาจเป็นบุคลากรที่อยู่ในระบบโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ผู้สอน หรือตัวผู้เรียนเองหรืออาจเป็นบุคลากรภายนอกระบบโรงเรียนที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้มีผลงานทางด้านวิชาการหรือประสบการณ์ และผลงาน เป็นต้น ซึ่งสามารถเชิญมาเป็นวิทยากรเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

3. สื่อวัสดุ เป็นสื่อที่เก็บสาระความรู้ไว้ในตัวเอง จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 วัสดุประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์ช่วย เช่น รูปภาพ หุ่นจำลอง แผนภูมิภาพ เป็นต้น

3.2 วัสดุประเภทที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตัวเอง จำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์ช่วย เช่น สไลด์ फिल्मภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง ซีดีรอม แผ่นดิสก์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

4. สื่ออุปกรณ์ หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลางหรือตัวผ่าน ทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่บันทึกในวัสดุสามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็น หรือได้ยิน เช่น เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉายแผ่นโปร่งใส เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

5. สื่อกิจกรรม/กระบวนการ เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการที่จัดขึ้น เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ได้แก่ การแสดงละคร บทบาทสมมุติการสาธิต สถานการณ์จำลอง การจัดนิทรรศการ การไปทัศนศึกษาออกสถานที่ การทำโครงการ ฯลฯ

6. แหล่งความรู้ หมายถึง สถานที่หรือแหล่งข้อมูลที่ผู้เรียนสามารถไปศึกษาค้นคว้าได้ เช่น โรงละคร ห้องสมุด มุลนิธิ สถานที่ราชการ ตลอดจนแหล่งอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปะและวัฒนธรรมในท้องถิ่น

สื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ ดังกล่าวมานี้จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการเรียนรู้ต่อเมื่อผู้สอนได้พิจารณาเลือกสื่อการเรียนรู้มาใช้ได้เหมาะสมกับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรม และวัยของผู้เรียน ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการเลือกสรรสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณค่า และมีความเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน การเลือกสื่อการเรียนรู้จึงควรคำนึงถึงหลักการและวิธีดำเนินงาน ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายหรือมาตรฐานการเรียนรู้ ผู้สอนควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้หรือพิจารณามาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้นให้ชัดเจนว่า ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือได้รับประสบการณ์ในเรื่องใดบ้าง เพื่อจะได้เลือกสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือมาตรฐานการเรียนรู้

2. ลักษณะของผู้เรียน ก่อนเลือกสื่อการเรียนรู้ผู้สอนควรศึกษาวิเคราะห์ลักษณะของผู้เรียนเกี่ยวกับวัย ระดับชั้น ความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ของผู้เรียน เพราะลักษณะดังกล่าวนี้จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน และใช้เป็นข้อมูลในการเลือกสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน

3. คุณสมบัติของสื่อการเรียนรู้แต่ละประเภท สื่อการเรียนรู้แต่ละประเภทมีคุณสมบัติและลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน เช่น

3.1 หนังสือเรียนและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ เหมาะสำหรับใช้เพื่อให้ความรู้พื้นฐานและการอ้างอิง หรือทบทวน

3.2 สื่อประเภทของจริง ของจำลอง เป็นสื่อที่แสดงสภาพได้ตามความเป็นจริง ผู้เรียนสามารถจับต้องและพิจารณารายละเอียดได้ เหมาะจะนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง

3.3 สื่อประเภทแผนภูมิ แผนสถิติ ใช้เพื่อต้องการเน้นหรือเพื่อแสดงให้เห็นส่วนประกอบ หรือเปรียบเทียบข้อมูล

3.4 สื่อประเภทโสตทัศน หรือสื่อเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ทั้งที่เป็นแผ่นดิสก์และซีดีรอม เป็นสื่อที่สร้างความสนใจของผู้เรียนได้อย่างดี เพราะมีทั้งภาพ สี เสียง และภาพเคลื่อนไหว ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ ทั้งในแง่การศึกษาค้นคว้า หรือการฝึกทักษะด้านแบบฝึกต่างๆ

3.5 สื่อประเภทการสาธิต ใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาเป็นขั้นตอน เช่น สาธิตการเล่น ดนตรี สาธิตทำรำนฏศิลป์ เป็นต้น

4. ความเป็นไปได้และค่าใช้จ่าย การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนบางเรื่องถ้าสามารถนำผู้เรียนไปเรียนรู้ในสถานที่จริงได้ จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง เช่น เรื่องการชมการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ของกรมศิลปากร เป็นต้น แต่หากมีข้อจำกัดด้านค่าใช้จ่าย และความไม่สะดวกในด้านอื่นๆ ก็อาจเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ประเภทภาพ สไลด์ หรือวีดิทัศน์แทน

5. ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้แต่ละเรื่องอาจมีลักษณะเฉพาะในตัวเอง บางเรื่องต้องเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ เช่น การฝึกร้องเพลง และการฝึกทำรำของนาฏศิลป์ ก็ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ หรือดูจากการสาธิตด้วยการใช้สื่อที่เป็นจริง หรือของจำลอง บางเรื่องต้องอาศัยการสืบค้นข้อมูลจากการอ่าน เช่น ประวัติความเป็นมาของดนตรีและนาฏศิลป์ สื่อที่เหมาะสม เช่น หนังสืออ้างอิง อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

4.4 การใช้สื่อการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนบางครั้งไม่ประสบผลเป็นที่น่าพึงพอใจ แม้ว่าผู้สอนจะได้คัดเลือกสื่อมาใช้ที่มีคุณภาพเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลายแล้วก็ตาม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้สอนใช้สื่อดังกล่าวไม่เป็นระบบหรือไม่ถูกขั้นตอน หรืออื่นๆ เพื่อให้การใช้สื่อ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพผู้สอนควรดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระในการสื่อการเรียนรู้ที่ได้เลือกไว้ เพื่อตรวจสอบดูว่าเนื้อหา มีความสมบูรณ์ตามที่ต้องการหรือไม่ ถ้าไม่สมบูรณ์จะได้จัดหาหรือจัดทำสื่อชนิดอื่นเพิ่มเติม

2. ทดลองใช้สื่อบางประเภท ซึ่งอาจมีความยุ่งยากในการใช้หรือต้องการทดสอบประสิทธิภาพของสื่อชนิดนั้นๆ เช่น ลำดับขั้นตอนการนำเสนอสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนเพียงพอหรือไม่ เหมาะสมกับเวลาเรียน เพียงใด มีส่วนไหนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง

3. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ และสถานที่ให้พร้อม เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในขณะที่ใช้ เพราะการใช้เวลานานเกินไปในการจัดเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์จะมีผลให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ลดลง นอกจากนี้ควรตรวจสอบอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานด้วย

4. เตรียมตัวผู้เรียน การใช้สื่อการเรียนรู้บางอย่างจำเป็นต้องชี้แจงให้ผู้เรียนวัตถุประสงค์หรือผลการเรียนรู้จากการศึกษาโดยใช้สื่อนั้นๆ เป็นการให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีเป้าหมาย หากไม่มีการชี้แจงให้ผู้เรียนอาจได้เพียงความเพลิดเพลินหรือเรียนรู้ไม่ตรงเป้าหมายย่อมเป็นการใช้สื่อที่ไม่คุ้มค่าและเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์

5. ใช้สื่อการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่ต้องการขณะที่ใช้สื่อใดๆ ก็ตาม จะต้องพิจารณาว่าผู้เรียนมีปฏิกิริยาอย่างไร ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสนใจ ตั้งใจ และกระตือรือร้นหรือไม่ ปฏิกิริยาของผู้เรียนที่มีต่อสื่อการเรียนรู้สามารถใช้เป็นเครื่องชี้วัดได้ว่า สื่อการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนเพียงใด นอกจากนี้ควรมีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการต่างๆ ที่จะตรวจสอบว่าสื่อการเรียนรู้ที่ใช้นั้นมีประสิทธิภาพที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด

ซึ่งอาจใช้วิธีการสังเกต การตั้งคำถาม การใช้แบบทดสอบ หรือการสอบถามผู้เรียนโดยตรงเกี่ยวกับสื่อการเรียนที่นำมาใช้

6. ประเมินการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่ามีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนในระดับใด โดยจะต้องพิจารณาลักษณะของสื่อและสาระที่สื่อไปยังผู้เรียน บางครั้งสื่อการเรียนรู้อาจนำมาใช้นั้นอาจมีความเหมาะสมด้านกายภาพ แต่คุณค่าในด้านสาระยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย การประเมินจะช่วยในการตัดสินใจ และใช้สื่อการเรียนรู้อำนาจการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไป หรือพัฒนาโดยการดัดแปลง ปรับปรุงแก้ไข จัดทำเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะทางด้านวิชาการ รวมทั้งสมรรถภาพทางสมองและมวลประสบการณ์ที่พึงประสงค์ที่ได้รับ การเรียนการสอนที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ซึ่งแสดงให้เห็นได้ด้วยคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางการเรียน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น.29)

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของ บุคคลว่า มีความสามารถในด้านใด มากน้อยเพียงใด เช่นมีพฤติกรรม ด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่ามากน้อยอยู่ระดับใด นั่นคือการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิสัยนั่นเอง ซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายลักษณะของวิชาการที่เรียน คือ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น.29-30)

1. การวัดด้านปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติโดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงให้เห็นเป็นผลงานปรากฏออกมาที่สังเกตและวัดได้เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ ซึ่งการประเมินและพิจารณาที่วิธีปฏิบัติและผลงานที่ปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหา รวมทั้งพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนมีวิธีการสอบวัดได้ 2 ลักษณะคือ

2.1 การสอบปากเปล่าการสอบแบบนี้มักจะทำโดยรายบุคคลซึ่งเป็นการสอบที่ต้องการดูแลเฉพาะอย่างเช่น การสอบอ่านหนังสือ การสอบสัมภาษณ์ ซึ่งต้องดูการใช้ถ้อยคำในการตอบคำถามรวมทั้งการแสดงความคิดเห็นและบุคลิกต่างๆ เช่น การสอบปริญญาานิพนธ์ ซึ่ง

ต้องการวัดความรู้และความเข้าใจในเรื่องที่ทำและคำถามก็สามารถเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามที่ต้องการ

2.2 การสอบแบบให้เขียนตอบเป็นการสอบวัดที่ให้ผู้สอบเขียนเป็นตัวหนังสือตอบซึ่งมีอยู่ 2 แบบคือ

2.2.1 แบบไม่จำกัดคำตอบซึ่งได้แก่การสอบวัดที่ใช้ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง

2.2.2 แบบจำกัดคำตอบซึ่งเป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ตอบหรือกำหนดคำตอบที่ให้เลือกซึ่งมีรูปแบบของคำตอบอยู่ 4 รูปแบบคือ

1. แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง
2. แบบจับคู่
3. แบบเติมคำ
4. แบบเลือกตอบ

6. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

กู๊ด Good (1973) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึง สภาพคุณภาพ หรือระดับความพึงพอใจซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติที่บุคคลนั้นมีต่อสิ่งนั้น

ชรินี เดชจินา (2536, น.6) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกนึก คิดหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการ ของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงและไม่เกิดขึ้นหาก ความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

สง่า ภูธรรงค์ (2540, น.9) ได้กล่าวไว้ว่าความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้น เมื่อได้รับความสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดทำที่ที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ปริญญา จเรรัชต์ และคณะ (2546, น.3) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึงทำที่ความรู้สึกหรือทัศนคติ ในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งที่ปฏิบัติร่วมปฏิบัติหรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติโดยผลตอบแทนที่ได้รับรวมทั้ง สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจจากความหมายของความพึงพอใจดังกล่าวพอสรุปความได้ว่าความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่ง ที่เป็นนามธรรมเป็นความรู้สึกส่วนตัวทั้ง ทางด้านบวกและลบขึ้นอยู่กับ

กับการได้รับการตอบสนองเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรม ในการแสดงออกของบุคคลที่มี ผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

(วิชัย เหลืองธรรมชาติ, 2531, น.9)ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจมีส่วน เกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ คือพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ในที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอน เป็นงานที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของกระบวนการวิจัย ในการสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับชุดการสอนซึ่ง ผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ดังกล่าวแล้ว จึงขอนำผลการวิจัยมาเสนอ ดังต่อไปนี้

รังสี เกษมสุข (2534) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์ ประกอบการสอนวิชาดนตรี เรื่อง ลักษณะของเสียง การประสมวงของเครื่องดนตรีไทย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าประสิทธิภาพของบทเรียนเทปโทรทัศน์สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ กำหนดไว้

เสวี เย็นเปี่ยม (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาดนตรีไทย เรื่องการตีฆ้องวงใหญ่โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ พบว่า นักศึกษาครูกลุ่มทดลองที่เรียน ด้วยบทเรียนโมดูล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาครูที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติและมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล

เพชรสุดา ภูมิพันธ์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดจุลบทเรื่องการสี่ซอ ดั่งวิชาปฏิบัติเครื่องสายไทย 1 สำหรับนักศึกษาวิชาเอกดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนจุลบทที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี ร้อยละ 81.35 ภาคปฏิบัติร้อยละ 75.00 และพบว่าชุดการสอนจุลบทที่ สร้างขึ้นนั้น มีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสมและนักศึกษามีความสามารถตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์

พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลการเรียนโน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน กับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สุดารัตน์ ชาญเลขา (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาขับร้องเพลงไทยของนักศึกษาวิทยาลัยครู ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจุลบทกับการสอนแบบปกติ พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนขับร้องเพลงไทยด้วยชุดการสอนจุลบท มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อชุดการสอนจุลบทสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ

เพทาย บุญประคอง (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรีเรื่องการฝึกปฏิบัติขลุ่ยไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรีที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) กล่าวคือ มีประสิทธิภาพ 83.33/84.85

ดวงเดือน คุปต์คาร (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องสาระของทำนองเพลงไทยผ่านทักษะการขับร้อง สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนตัวอย่างประชากรมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผลคะแนนทักษะการขับร้องเพลงไทย มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.09 และผลคะแนนแบบวัดเจตคติ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.92 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

นิภา ไสภาสัมฤทธิ์ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องแบบฝึกทักษะการตีตะโพนเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.56/85.05 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอน มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อแบบฝึกทักษะการตีตะโพนเบื้องต้น

สมศักดิ์ พนเสาวภาคย์ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาชุดการสอนการฝึกปฏิบัติฆ้องวงใหญ่เรื่องเพลงโหมโรงร่มเกล้า ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการกิจกรรมระหว่างเรียน ภาคทฤษฎีคิดเป็นร้อยละ 91.89 ภาคปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 91.72 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทดสอบหลังเรียน ภาคทฤษฎีคิดเป็นร้อยละ 92.29 ภาคปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 92.41

บุญเลิศ มั่นปาน (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง การเป่าขลุ่ยไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง การเป่าขลุ่ยไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษามีประสิทธิภาพ 90.86/89.87 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

กุมารี สุวรรณสิงห์ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ศ 029) ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 83.56/83.73 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอนเรื่องการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

ธันณ์ ชันทะยศ และ สยาม จวงประโคม (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการสอนเมโลเดียนตามแนวคิดของโคดาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโคกสำราญ จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาชุดการสอนเมโลเดียน ตามแนวคิดของโคดาย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโคกสำราญ จังหวัดนครราชสีมา ให้มีประสิทธิภาพไม่น้อยกว่า 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการปฏิบัติเมโลเดียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน จากการวิจัย พบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.63/84.58 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยหลังจากการทดลองนักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติเครื่องดนตรีเมโลเดียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญเท่ากับ .05 ผลการเปรียบเทียบทักษะความสามารถในการปฏิบัติเครื่องดนตรีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 87.00

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

McDonald (1973) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาและการประเมินค่าของชุดการเรียนด้วยตนเอง วิชาภาษาอังกฤษซ่อมเสริม ในวิทยาลัยชุมชนซานเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อประสมกับการสอนแบบบรรยาย และอภิปราย ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมีค่าสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีบรรยายและอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญ

Sbaratta (1975) สบาราตต้า ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเพื่อสอนเรื่องความแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 แห่งมหาวิทยาลัยบอสตัน ที่เรียนวิชาการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรื่องความ และทัศนคติของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับนักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนปกติ ชุดการสอนแบ่งหน่วยการเรียนออกเป็น 5 หน่วย ได้แก่ การอ่าน การเล่นเกมภาษา ประสบการณ์ส่วนตัว เทคนิคในการเขียนงาน ศึกษาค้นคว้าวิจัย การเขียนในเชิงโต้แย้ง และการเขียนวิจารณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน มีความสามารถทั่วไปในการเขียนเรื่องความ การเขียนโครงสร้างของประโยคและส่วนประกอบของประโยคสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรื่องความ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Anderson (1982) แอนเดอร์สัน ได้สร้างชุดการเรียนด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาในระดับเตรียมประถมศึกษ โดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองกับการสอนแบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากกลุ่มที่สอนโดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองและการสอนแบบบรรยาย ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวางแผนการสอนและวิธีสอนแต่ไม่มีความแตกต่างกันด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษาและครูฝึกสอน โดยชอบชุดการสอนด้วยตนเอง

Vivas (1986) วีวาส ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบพัฒนาและประเมินค่าของการรับรู้ทางความคิดของนักเรียนเกรด 1 ในประเทศเวเนซุเอล่า โดยใช้ชุดการสอนจากการศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการพัฒนาทักษะทั้ง 5 ด้าน คือด้านความคิด ด้านความพร้อมในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเชาว์ปัญญาและด้านการปรับตัวทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 1 จากโรงเรียนเรเน่ส์กัวเนียร์ เขตรัฐมิลินด้า ประเทศเวเนซุเอล่า จำนวน 214 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 ห้องเรียน จำนวน 114 คน ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน กลุ่มควบคุม 3 ห้องเรียน จำนวน 100 คน ได้รับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีความสามารถเพิ่มขึ้นในด้านความคิด ด้านความพร้อมในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเชาว์ปัญญา และด้านการปรับตัวทางสังคม หลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

Hannah (1987) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณค่าของชุดการสอน แบบศูนย์การเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา พบว่า ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้รับประสบการณ์จากกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนแบบต่าง ๆ ที่ครูจัดให้เป็นการตอบสนองความต้องการตามปกติได้ จัดกิจกรรมทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นในการเรียนการสอนแบบปกติ จัดกิจกรรมการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ ครูผู้สอนมีบทบาทในการสอนโดยเป็นผู้บรรยาย อธิบาย และควบคุมให้เป็นตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ

นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 110 คน

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1-3 ภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย ที่เป็นสมาชิกวงดนตรีร่วมสมัยจำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ประกอบด้วย 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมใหญ่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นและองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วิธีการบรรเลงเพลงรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลง ตันวรเชษฐ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลง สุขุทัยนครแห่ง
ความสุข

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลง สาวนาสั่งแฟน
2. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) มีลักษณะเป็นชนิด
เลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อประเมินผลทั้งหมดจากการใช้ชุดการสอนดนตรีร่วมสมัย ใช้ทดสอบก่อน
เรียน จำนวน 30 ข้อ และใช้ทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ

3. แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัย
นาฏศิลป์สุโขทัย มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้

1. ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
 - 1.1 เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อต่างๆ ให้ครอบคลุมกับเนื้อหาของชุดการสอนที่
จะสร้าง
 - 1.2 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ หลักการเรียนรู้ แนวคิดพื้นฐานในการจัดการ
เรียนการสอนดนตรี สื่อการเรียนการสอน และขั้นตอนการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนวิชาดนตรี
ศึกษาทฤษฎีในตำรา เนื้อหาเกี่ยวกับดนตรี ในเรื่องการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย
 - 1.3 กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาของชุดการสอน
 - 1.4 สร้างชุดการสอนและจัดทำสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา และขอคำแนะนำจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี โดยแบ่งเนื้อหาของชุดการสอนออกเป็นทั้งหมด 6
หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาในการเรียนทั้งหมด 36 ชั่วโมง
 - 1.5 นำชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย เสนอ
ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องของเนื้อหา โดยการเข้ารับ
การปรึกษา
 - 1.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
 - 1.7 ได้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ที่มี
คุณภาพ โดยแบ่งเนื้อหาของชุดการสอนออกเป็นทั้งหมด 6 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาในการเรียน
ทั้งหมด 36 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

การกำหนดหน่วยการเรียนรู้รายวิชาการปฏิบัติ

การบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย

จำนวน 36 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมใหญ่	2
2	ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น และองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย	4
3	โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย เพลง ตันวรเชษฐ (2 ช.ม.) เพลง ระเบิดสุโขทัย (2 ช.ม.) เพลง สาวนาสั่งแฟน (2 ช.ม.)	6
4	วิธีการบรรเลงเพลงรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลง ตันวรเชษฐ	8
5	วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลง สุโขทัยนครแห่งความสุข	8
6	วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลง สาวนาสั่งแฟน	8
รวม		36

2. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

2.2 สร้างแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ให้ครอบคลุมและเที่ยงตรงตามเนื้อหา ความรู้ ความเข้าใจของชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

2.3 นำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

- 1) รองศาสตราจารย์สุชาติ แสงทอง อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีร่วมสมัย
- 2) รองศาสตราจารย์กวี ครอบแก้ว อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีสากล
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เอมโอด วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และภาษาแล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence : IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามตรงกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับวัตถุประสงค์หรือไม่
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

จากการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แบบทดสอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ (แสดงการหาค่าในภาคผนวก ค)

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แล้วนำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาคุณภาพแบบทดสอบ ดังนี้

ตรวจสอบค่าความยาก (Difficulty) คือ โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น.129)

ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น.130) (แสดงการหาค่าในภาคผนวก ค)

ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้วิธีการของคูเลอร์-ริชาร์ดสัน หาค่า KR-20 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, น.123) โดยผลการหาค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .880 (แสดงการหาค่าในภาคผนวก ค)

2.5 ได้แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่มีคุณภาพ

3. แบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็นคำถามและสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

3.2 สร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

3.3. นำแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

- 1) รองศาสตราจารย์สุชาติ แสงทอง อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีร่วมสมัย
- 2) รองศาสตราจารย์กวี ครอบแก้ว อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีสากล
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เอ็มโอด วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย

เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และภาษาแล้วนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence : IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยใช้เกณฑ์การประเมินดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามตรงกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงกับวัตถุประสงค์หรือไม่
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

จากการตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แบบประเมินความพึงพอใจที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 10 ข้อ (แสดงการหาค่าในภาคผนวก ค)

3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) พบว่า ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินทั้งฉบับ เท่ากับ .916 (แสดงการหาค่าในภาคผนวก ค)

3.5 ได้แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ที่มีคุณภาพ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้ก่อนการเรียนด้วยชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
2. ผู้วิจัยนำชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ใช้สอนตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในชุดการสอน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2566 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2567 ระยะเวลาในการสอน 36 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง
3. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post – test) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังการเรียน โดยใช้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
4. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนและแบบฝึกวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย เพื่อหาความพึงพอใจของชุดการสอนและแบบฝึกวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

การวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่มีลักษณะเป็นชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อประเมินผลทั้งหมดจากการใช้ชุดการสอนดนตรีร่วมสมัย ใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และใช้ทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ วิเคราะห์เปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบ t-test for dependent samples
2. แบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผู้วิจัยได้กำหนดลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
4 หมายถึง	พึงพอใจมาก
3 หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
2 หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1 หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

มีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

4.51-5.00 หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.51-4.50 หมายถึง	พึงพอใจมาก
2.51-3.50 หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1.51-2.50 หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1.00-1.50 หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

6.1.1 หาค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบ ก่อน – หลังเรียน จากสูตรดังนี้

$$P = \frac{\text{จำนวนผู้เลือกตอบในข้อนั้น}}{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}$$

6.1.2. การหาค่าอำนาจจำแนก จากสูตรสัดส่วนดังนี้

$$D = P_H - P_L$$

เมื่อ P_H คือ สัดส่วนของกลุ่มเก่ง

P_L คือ สัดส่วนของกลุ่มอ่อน

(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543, น.212)

6.1.3 การวิเคราะห์ค่าความตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ คำนวณจากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

6.1.4 การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จากสูตร คูเดออร์ – ริชาร์ดสัน (KR 20)

$$rtt = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_i^2} \right\}$$

เมื่อ n = จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

P = สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่งๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q = สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่งๆ หรือคือ 1 - p

S_i^2 = คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือ ฉบับนั้น

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543. น.197-199)

6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.2.1 การวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) โดยใช้สถิติ t-test for dependent samples จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t = ค่าเฉลี่ยที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

$\sum D$ = ผลรวมของค่าความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

$\sum D^2$ = ผลรวมของค่าความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ยกกำลังสอง

D = ค่าความแตกต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

6.2.2 การหาค่าเฉลี่ยของคะแนน จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f}$$

เมื่อ \bar{X} = แทนคะแนนเฉลี่ย

f = แทนความถี่

$\sum fx$ = แทนผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

$\sum f$ = แทนผลรวมทั้งหมดของความถี่ ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนทั้งหมด (N)

6.2.3 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

- เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X = คะแนนดิบของผู้ทดสอบแต่ละคน
N = จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ด้วยคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 คะแนน และแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 คะแนน โดยการทดสอบที (t-test) ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบที (t-test)

ผลทดสอบ	n	\bar{X}	S.D.	D	S.D.	t	p-value
ก่อน	30	17.20	1.92	10.10	1.21	45.590	.000*
หลัง	30	27.30	1.95				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.20 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 27.30

เมื่อทำการทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบที (T-test) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ความพึงพอใจ
1. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	4.67	0.48	มากที่สุด
2. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.77	0.43	มากที่สุด
3. เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนมีความ น่าสนใจ	4.67	0.48	มากที่สุด
4. แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับ นักเรียน	4.47	0.51	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ ตามความถนัดและศักยภาพของตนเอง	4.60	0.50	มากที่สุด
6. เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เหมาะสม	4.57	0.57	มากที่สุด
7. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของ ตนเอง	4.97	0.18	มากที่สุด
8. นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ ทั้งในและนอกเวลาเรียน	4.83	0.38	มากที่สุด
9. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิด ประโยชน์กับตัวเอง	4.80	0.41	มากที่สุด
10. นักเรียนเห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจใน ดนตรี	4.57	0.50	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.69	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข้อ 7 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง มีความความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$) รองลงมาคือ ข้อ 8 นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน มีความความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) และรายการที่มีความความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ข้อ 4 แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับนักเรียน โดยมีความความพึงพอใจของผู้เรียนในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยขอเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

นักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 110 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการสอนสำหรับ วงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
2. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) หลังเรียน (Post – test)
3. แบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) ด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้ก่อนการเรียนด้วยชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
2. ผู้วิจัยนำชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยสำหรับวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ใช้สอนตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในชุดการสอน
3. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post – test) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังการเรียน โดยใช้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัย นาฏศิลป์สุโขทัย
4. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย เพื่อหาความพึงพอใจของชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่มีลักษณะเป็นชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อประเมินผลทั้งหมดจากการใช้ชุดการสอนดนตรีร่วมสมัย ใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ และใช้ทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ วิเคราะห์เปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบ t-test for dependent samples

2. การวิเคราะห์แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย นำข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผล

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.20 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 27.30 เมื่อทำการทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบที (T-test) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่ารายการที่มีความความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข้อ 7 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง มีความความพึงพอใจในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 8 นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน มีความความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และรายการที่มีความความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ข้อ 4 แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับนักเรียน โดยผู้เรียนมีความความพึงพอใจในระดับมาก

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ค้นพบจากการสรุปผลนำมาอภิปรายผล 3 ประเด็น ดังนี้

1. จากผลการสร้างชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

1) ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมใหญ่

2) ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นและองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย

3) โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย เพลงต้นนรเชษฐีย์ เพลงระบำสุโขทัย และเพลงสาวนาสั่งแพน

4) วิธีการบรรเลงเพลงรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงต้นนรเชษฐีย์

5) วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงสุโขทัยนครแห่งความสุข

6) วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงสาวนาสั่งแพน

เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาเนื้อหาหนังสือ ตำรา บทความ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย มาเป็นอย่างดี และได้รับข้อมูลในการพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้พัฒนาชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ทำให้ได้ชุดการสอนที่มีขอบเขตและประเด็นสำคัญของเนื้อหาครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องขั้นตอนการสร้างชุดการสอนของ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2534, น.199-200) ที่ได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างชุดการสอนไว้ 10 ขั้นตอนด้วยกัน

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือ บูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ ประมาณ เนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือสอนได้หน่วยละครั้ง

3. กำหนดหัวข้อเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตัวเองว่าในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง แล้วกำหนดหัวข้อเรื่องออกเป็นหน่วยเรียนย่อย ๆ

4. กำหนดหลักการและมโนคติที่กำหนดขึ้น จะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่องโดยสรุปรวมแนวความคิด สาระ และหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการสอน “ กิจกรรมการเรียน ” หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การเล่นเกม เป็นต้น

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลผู้เรียนให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้นเมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ส่วนมากจะกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 80/80

9. ประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อประกันว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้น โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้ชุดการสอน เป็นขั้นการนำชุดการสอนไปใช้ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

และสอดคล้องกับแนวคิดของ(กรมวิชาการ, 2544, น.16) ที่ได้อธิบายว่า ธรรมชาติของวิชาดนตรีเป็นการเรียนรู้ที่เข้าถึงความซาบซึ้งในสุนทรีย์ของศิลปะทางดนตรี คือมีลักษณะเป็นเรื่องของไสตศิลป์และศิลปะการแสดงออกทางท่าทางเป็นหลัก ซึ่งมีความเป็นนามธรรมสูง รับรู้ได้จากการฟังและการดูเป็นหลัก ดังนั้นสาระการเรียนรู้วิชาดนตรีและนาฏศิลป์จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องประวัติความเป็นมา องค์ประกอบ หลักและวิธีการปฏิบัติ หลักและวิธีการจัดการแสดง โดยเน้นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีทักษะในการปฏิบัติ การจัดการ การสร้างสรรค์ การมีวิจรรย์ญาณ รวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ถูกต้องในการแสดงถึงความรู้สึกที่มีต่อดนตรี เกิดความซาบซึ้ง รู้จักคุณค่าความงาม ความประณีต ความ

ไพอเราะ และการสร้างสรรค์อันจะนำไปสู่การมีสุนทรียภาพ ดังนั้น สื่อการเรียนรู้อัตนตรีจะต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถนำมาใช้ เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อและมีคุณลักษณะตามจุดเน้นดังกล่าว

2. จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.20 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 27.30 เมื่อทำการทดสอบโดยใช้สถิติทดสอบที (T-test) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้วิจัยได้ใช้การสอนตามแนวคิดของ สกินเนอร์ (Skinner, 1972) ที่อธิบายว่า พฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์เป็นแบบ Operant Behavior คือพฤติกรรมการเรียนรู้ของมนุษย์ต้องลงมือปฏิบัติเองการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ การเสริมแรง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเรียงลำดับ จากง่ายไปหายาก การสอนตามแนวคิดของ ดิวอี้ (Dewey, 1963) ที่อธิบายว่า การเรียนรู้โดยวิธีการแก้ปัญหา มีความสำคัญมากกว่าการเรียนโดยวิธีท่องจำ และการสอนตามแนวคิดของชูซูกิ (Shinichi, 1983) ที่อธิบายว่า การพัฒนาความสามารถของมนุษย์ให้ดีขึ้นสามารถทำได้ด้วยการฝึกฝนและการจัดสภาพแวดล้อมทางดนตรีให้เด็กเป็นสิ่งสำคัญมาก ให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และเป็นเพราะผู้วิจัยได้พัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ด้วยกระบวนการคิดและขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ได้ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย อย่างเป็นระบบ ทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญและผ่านการวิเคราะห์คุณภาพจากนักเรียนกลุ่มทดลอง จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ยังเป็นการพิสูจน์ว่าชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ (ลัดดา สุขปรีดี, 2523, น.31) ที่ได้อธิบายว่า ชุดการสอนช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนอย่างเชื่อถือได้ เพราะชุดการสอนผลิตขึ้นด้วยวิธีการเข้าสู่ระบบ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายด้าน เช่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชานั้นๆ นักโสตศึกษา นักจิตวิทยา ครู ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัดผล ผู้เรียน ผู้ปกครอง ร่วมกันผลิตชุดการสอน มีการทดลองให้และปรับปรุงจนแน่ใจว่าได้ผลดีหลายครั้งในสถานที่ที่กำหนดไว้จึงจะนำออกมาใช้ทั่วไป เพื่อให้แน่ใจว่าครูจะได้ชุดการสอนเพื่อใช้ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (กุมารี สุวรรณสิงห์, 2543) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิผลของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ศ 029) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอนเรื่องการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผลการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (นิภา โสภาสัมฤทธิ์, 2541) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิผลของชุดการสอนเรื่องแบบฝึกทักษะการตีตะโพนเบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้วิทยาลัยนาฏศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอน มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (เสวี เย็นเปี่ยม, 2531) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาดนตรีไทยเรื่องการตีฆ้องวงใหญ่โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ พบว่า นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาครูที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติ

3. จากผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีความความพึงพอใจมากที่สุด คือ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง รองลงมาคือ นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน ด้วยเหตุที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างและพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย เป็นอย่างดี ตามขั้นตอนดังที่ได้กล่าวมาแล้ว นักเรียนจึงเกิดความสนุกสนานกับการเรียนรู้ และได้รับความรู้จากการใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยอย่างเต็มที่ นักเรียนมีความพึงพอใจกับผลการเรียนของตนเองและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับแนวคิดของ (วาสนา ชาวหา, 2525, น.139-140) ที่ได้อธิบายว่า ชุดการสอนนักเรียนสามารถนำไปเรียนที่ใดก็ได้ตามสะดวก และฝึกนักเรียนให้รู้ โดยกระทำที่นอกเหนือไปจากสถานการณ์ในชั้นเรียนปกติที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เป็นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างกว้างขวางและเป็นการเน้นกระบวนการเรียนรู้ (Process) มากกว่าเนื้อหา และสอดคล้องกับแนวคิดของ (วีระ ไทยพานิช, 2529, น.137) ที่กล่าวว่าเมื่อนำชุดการสอนมาใช้จะทำให้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ก้าวหน้าไปตามอัตราศักยภาพความสามารถของแต่ละคน เป็นการเรียนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวัดผลตนเองบ่อยๆ ทำให้นักเรียนรู้การกระทำของตนเองและเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองและมีส่วนร่วม

ในการเรียนอย่างแท้จริงเป็นการเรียนชนิด Active ไม่ใช่ Passive และผู้เรียนจะสามารถเรียนที่ไหนเมื่อไรก็ได้ ตามความพอใจของผู้เรียนสามารถปรับปรุงการสื่อความหมายระหว่างนักเรียนกับครู

ละผลการศึกษาคความพึงพอใจที่พบว่า ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ(เสวี เย็นเปี่ยม, 2531) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาดนตรีไทยเรื่องการตีฆ้องวงใหญ่โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ พบว่า นักศึกษาคครูกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสภาราสต้าร์ (Sbaratta, 1975) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเพื่อสอนเรียงความแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 แห่งมหาวิทยาลัยบอสตัน ที่เรียนวิชาการศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความ สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปรกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ปัญหาอุปสรรคที่น่าจะเกิดขึ้น คือ เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย หากน้อยเกินไปอาจจะทำให้ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ลดลง เพราะว่าการเรียนด้วยชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย นี้เป็นการเรียนที่เน้นการปฏิบัติดนตรีร่วมสมัย ผู้สอนควรจัดเวลาการเรียนรู้ให้เหมาะสม และแนะนำผู้เรียนให้มีการฝึกซ้อมนอกเวลาเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในอนาคต

ควรมีการพัฒนาชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) หรือ แอปพลิเคชัน (Application) เพื่อให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลของผู้เรียน

บรรณานุกรม

- Anderson, R. M. (1982). *Self instruction as a method of preparing Elementary Schools Social studies Teacher Trainees to Apply an Inductive Teaching Model*. Dissertation Abstracts International.
- Bloom, B. S. (1976). *Human Characteristic and School Learning*. New York :McGraw-Hill.
- Dewey, J. (1963). *Experience and Education*. New York : Macmillan Publishing.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Gordon, L. V. (1963). *Manual of Personal Profile*. New York : Harcourt Brace and World
- Hannah, G. M. (1987). *Leaning Center Designs for Learning and Living*. *Disertation Abstracts International*.
- Houston, R. W., et al. (1972). *Developing Instructional Modules." A Moduler System for WritingModules College of Education* Houston: University of Houston.
- McDonald, E. J. R. (1973). *The Development and Evaluation of a Multi Media Self Instructional Learning Activity Packages* Dissertation Abstracts International.
- Orff, C. (1966). "Orff-Schulwerk : Past and future," *Perspectives in Music Education*. Washington D.C. : MENC.
- Piaget, J. (1970). *Science of Education and the Psychology of the Child*. New York: Orion Press.
- Sbaratta, P. A. (1975). *A Flexible Modular System : An Experiment in Teaching Freshmen Comparison*. Dissertation Abstracts International.
- Shinichi, S. (1983). *Nurtured by Love* (Second Edition). Miami Warner.
- Skinner, B. F. (1972). *Beyond Freedom and Dignity*. New York: Alfred A. Knopf.
- ViVas, D. A. (1986). *The Design and Validation of a Course in Thinking Operation for First Grader in Venezuela*. Dissertation Abstracts International.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society:The development of higher psychological processes*. Massachusetts: Harvard University Press.
- กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐาน (พ. 2)*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- กาญจนา อินทรสุนานนท์. (2542). พื้นฐานมานุษยวิทยาภาควัฒนธรรม [เอกสารการสอน].
กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กิดานันท์ มะลิทอง. (2531). ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรม
ศาสนา สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กุมารี สุวรรณสิงห์. (2543). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้น
ในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ศ 029). (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- ชรีณี เดชจินา. (2536). ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อศูนย์กำจัดกากอุตสาหกรรมแขวงแสมดำ
เขตบางขุนเทียนจังหวัดกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการสอน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2534). เทคโนโลยีการศึกษา ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2534). จิตวิทยาการสอนดนตรี (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน คุปต์คาร. (2541). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องสาระของทำนองเพลง ไทย
ผ่านทักษะการขับร้อง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- ธันณณ์ ชันทะยศ, และ สยาม จวงประโคน. (2562). ชุดการสอนเมโลเดียนตามแนวคิดของโคดาเย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโคกสำราญ จังหวัดนครราชสีมา.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 21(1), 243-254.
- ธรรณัฐ หินอ่อน. (2557). การประสมวงดนตรีไทย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิภา ไสภาสัมฤทธิ์. (2541). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องแบบฝึกทักษะการตีจะเข้
เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้ วิทยาลัยนาฏศิลป์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลิศ มั่นปาน. (2543). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง การเป่าขลุ่ยไทย สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล,

นครปฐม.

ประหยัด จีระวรพงศ์. (2529). หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาคาร.

ปริญญา จเรรัชต์ และคณะ. (2546). ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ผลิตและผู้ใช้เสปียงสัตว์จังหวัดสุพรรณบุรีกิจกรรมนาหญ้าและพัฒนาอาชีพผลิตเสปียงสัตว์เพื่อการจำหน่าย. สุพรรณบุรี: กองอาหารสัตว์กรมปศุสัตว์.

ปัญญา รุ่งเรือง. (2546). ประวัติการดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

พงษ์ศักดิ์ ทองพันธ์. (2533). การเปรียบเทียบผลการเรียนในตาสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติ. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พูนพิศ อมาตยกุล. (2537). แตรวงไทย. วารสารเพลงดนตรี.

เพชรสุดา ภูมิพันธ์. (2533). การสร้างชุดจุดบทร้อง การสืขอด้วงวิชาปฏิบัติเครื่องสายไทย 1 สำหรับนักศึกษาวิชาเอกดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครูบุรีรัมย์. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.

เพทาย บุญประคอง. (2540). การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรีเรื่องการฝึกปฏิบัติขลุ่ยไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.

มาศสุภา สีสูกอง. (2531). พัฒนาการของการศึกษาวิชาชีพนครไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ [รายงานผลงานวิจัย]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: กรุงเทพฯ.

ยุพิน พิพิธกุล, และ อรพรรณ ต้นบรรจง. (2531). สื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รังสี เกษมสุข. (2534). การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรีเรื่อง ลักษณะ เสียง และการประสมวงของเครื่องดนตรีไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรุงเทพมหานคร. . (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.

ล้วน สายยศ, และ อังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

- ลัดดา สุขปรีดี. (2523). เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์สมณศ.
- วาสนา ชาวหา. (2525). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรสยามการพิมพ์.
- วิชัย ดิสสระ. (2539). พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร:
มิตรสยาม.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอน- มิติใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย เหลืองธรรมชาติ. (2531). ความพึงพอใจและการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมใหม่ของประชากรใน
หมู่บ้านอพยพเขื่อนรัชชประภา (เขื่อนเชี่ยวหลาน, จังหวัดสุราษฎร์ธานี).
- วีระ ไทยพานิช. (2529). 57 วิธีสอน. กรุงเทพฯ:ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สง่า ภูมรงค์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอตาม
อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอและความพึงพอใจของข้าราชการสำนักงาน
ศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 7. (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัย.
- สมศักดิ์ พนเสาวภาคย์. (2541). การศึกษาเพื่อพัฒนาชุดการสอนการฝึกปฏิบัติห้องวงใหญ่เรื่อง
เพลงโหมโรงร่มเกล้า (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- สมหญิง กลั่นศิริ. (2525). เทคโนโลยีการศึกษาเบื้องต้น. นครปฐม : ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุขุมล จันทวี. (2536). การวิเคราะห์เพลงไทยสากลแนวใหม่ในช่วงปี พ.ศ.2524 ถึงพ.ศ. 2534.
กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุชา จันทรโสม. (2527). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุดารัตน์ ชาญเลขา. (2535). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาขับร้องเพลงไทยของ
นักศึกษาวิทยาลัยครู ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจุลบทกับการสอนแบบปกติ. (วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ .
- สุมานิน รุ่งเรืองธรรม. (2526). กลวิธีสอน. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2561). จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสวี เย็นเปี่ยม. (2531). เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาดนตรีไทยเรื่องการตีฆ้องวงใหญ่โดยใช้บทเรียน

โมเดลกับการสอนปกติ. . (ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ ฯ.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าพระนครเหนือ.

อนันต์ นาคคง. (2556). การศึกษาวงดนตรีไทยร่วมสมัยและผลงานดนตรีไทยร่วมสมัยในสังคมไทย
ปัจจุบัน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อัญชลี แจ่มเจริญ, จินตนา สุขมาก, และ สุกัญญา ธารีวัน. (2526). หลักการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ : เฉลิมชัยการพิมพ์.

อำนาจ บุญอนนท. (2545). ดนตรีตั้งแต่ จังหวัดอุตรดิตถ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ ฯ.

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รองศาสตราจารย์สุชาติ แสงทอง	อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีร่วมสมัย
รองศาสตราจารย์กีวี ครองแก้ว	อาจารย์ประจำภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีสากล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษร เอ็มโอด	วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีไทย

ภาคผนวก ข

ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัย วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

คู่มือการใช้ชุดการสอน
ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

นายอัศวิน โลหะการก

สาขาดุริยางค์สากล ภาควิชาดุริยางคศิลป์
วิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

คำนำ

ดนตรีไทยร่วมสมัยเป็นแนวดนตรีที่จะทำให้นักร้องไทย ร่วมสมัยไปกับยุคปัจจุบัน และในอนาคตได้ ทำให้เกิดการต่อยอดทางดนตรีไทยให้เกิดการพัฒนาที่มั่นคงยั่งยืน

ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาชุดการสอนและผู้เรียนในภาควิชาดุริยางคศิลป์ ให้มีเข้าใจในหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลร่วมกับเครื่องดนตรีไทย และหลักการปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยร่วมกับเครื่องดนตรีสากล เพิ่มประสบการณ์ในการใช้คอร์ดแทน คอร์ดแทรก คอร์ดเทนชัน มาใช้บทในการบรรเลงเพลงร่วมสมัย เพื่อแก้ไขข้อจำกัดหลายด้านในการสร้างสรรค์บทเพลงและการฝึกปฏิบัติดนตรีร่วมสมัยของนักเรียนสาขาดุริยางค์สากล และนักเรียนสาขาดุริยางค์ไทย โดยจัดเรียงเนื้อหาเป็น 6 หน่วยดังต่อไปนี้

- 1) ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมวงใหญ่
- 2) ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นและองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย
- 3) โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย เพลงต้นวรเชษฐ เพลงระบำสุโขทัย และเพลงสาวนาสั่งแพน
- 4) วิธีการบรรเลงเพลงรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงต้นวรเชษฐ
- 5) วิธีการบรรเลงแบบรวมดนตรีร่วมสมัย เพลงสุโขทัยนครแห่งความสุข
- 6) วิธีการบรรเลงแบบรวมดนตรีร่วมสมัย เพลงสาวนาสั่งแพน

ผู้สอนได้ศึกษาพัฒนาและสร้างแบบฝึก พัฒนาเครื่องมือ เพื่อเป็นสร้างชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย ใช้ในการเรียนการสอนของนักเรียนสาขาดุริยางค์ไทยและนักเรียนสาขาดุริยางค์สากล ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างสมบูรณ์ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดการสอนนี้จะเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนวิชาดนตรี และผู้เกี่ยวข้องต่อไป

นายอัศวิน โลหะการก

ชุดการสอนวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คำชี้แจงการใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

ส่วนประกอบของชุดการสอน

คำชี้แจงสำหรับครู

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

แผนผังการจัดการห้องเรียน

ตอนที่ 2 แบบทดสอบก่อนเรียน

ตอนที่ 3 ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย

และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญ

ของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมใหญ่

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น

และองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงต้นนรเชษฐ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงสุโขทัยนครแห่ง

ความสุข

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงสาวนาสั่งแพน

ตอนที่ 4 แบบทดสอบหลังเรียน

ส่วนประกอบของกิจกรรมชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

1. แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียนแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ พร้อมเฉลย

2. แบบบันทึกการปฏิบัติกิจกรรม จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้

3. ชุดการสอน จำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมวงใหญ่

1. บัตรความรู้

2. บัตรกิจกรรม

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้นและองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย

1. บัตรความรู้

2. บัตรกิจกรรม

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย

1. โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย เพลงต้นวรเชษฐ์ เพลงสุโขทัยนครแห่งความสุข และเพลงสาวนาสั่งแฟน

2. แบบประเมินพฤติกรรม

- หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงต้นวรเชษฐ์

1. วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงต้นวรเชษฐ์

2. แบบประเมินพฤติกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงระบำสุโขทัย

1. วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงสุโขทัยนครแห่งความสุข

2. แบบประเมินพฤติกรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วิธีการบรรเลงแบบรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงสาวนาสั่งแฟน

1. วิธีการบรรเลงเพลงรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงสาวนาสั่งแฟน

2. แบบประเมินพฤติกรรม

คำชี้แจงสำหรับผู้สอน

1. ครูต้องศึกษาใบงาน บัตรคำสั่ง และโน้ตเพลงดนตรีร่วมสมัยที่กำหนดทั้ง 3 เพลง
2. ครูต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ดนตรีและคอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมซีบีเอสไว้ให้ครบ
3. ในช่วงการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และ 2 ครูจัดห้องเรียนตามปกติ ส่วนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 – 5 ให้จัดห้องเรียนตามผังการจัดห้องเรียนแบบที่กำหนดให้
4. ก่อนสอนครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
5. ก่อนสอนครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ รวมถึงวิธีปฏิบัติกิจกรรมการวัดผลและ การประเมินผลเสียก่อน
6. การสอนแบ่งออกเป็น 3 ชั้นคือ
 - 6.1. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - 6.2. ชั้นปฏิบัติการกิจกรรมในขณะเรียน
 - 6.3. ชั้นสรุปบทเรียน
7. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติการ ครูควรดูแลและแนะนำเมื่อนักเรียนเกิดปัญหา
8. กิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 – 5 เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ดนตรีและคอมพิวเตอร์ที่มีโปรแกรมซีบีเอส ครูต้องเตรียมลำโพงต่อคอมพิวเตอร์ หรือให้นักเรียนเตรียมหูฟัง แล้วแต่กรณี
9. หลังเรียนจบทุกหน่วยการเรียนรู้ ครูให้นักเรียนทดสอบหลังเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. นักเรียนต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ดนตรีและอุปกรณ์อื่นที่ครูแจ้งให้ทราบ โดยครูจะเป็นผู้เตรียมคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งโปรแกรมซิปิเลียสไว้ให้
2. ในช่วงการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และ 2 ให้เรียนในห้องเรียนปกติที่ครูจัดไว้ให้ ส่วนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 – 5 ให้จัดห้องฝึกซ้อมดนตรี หรือห้องคอมพิวเตอร์ตามที่ครูกำหนดให้
3. นักเรียนจะต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ
4. นักเรียนศึกษาใบงาน บัตรคำสั่ง แล้วปฏิบัติตามทุกขั้นตอนด้วยความตั้งใจ
5. ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 – 6 นักเรียนสามารถฝึกซ้อมบทเพลงได้ ทั้งจากโน้ตที่ครูแจกให้ โน้ตที่เป็นไฟล์รูปภาพ หรือจากโปรแกรมซิปิเลียส
6. ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 – 6 นักเรียนสามารถฝึกซ้อมบทเพลงนอกเวลาได้จากโน้ตที่ครูแจกให้ โน้ตที่เป็นไฟล์รูปภาพ จากโปรแกรมซิปิเลียส และการฝึกซ้อมรวมวง
7. หลังเรียนครบทุกหน่วยการเรียนรู้ นักเรียนทุกคนต้องทดสอบหลังเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

แผนผังการจัดการห้องปฏิบัติการดนตรีร่วมสมัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย บทบาทหน้าที่หลักความสำคัญของเครื่องดนตรีแต่ละประเภทของการปฏิบัติรวมวงใหญ่ บัณฑิตความรู้

ดนตรีไทย หมายถึง ดนตรีไทยที่เป็นแบบแผน หรือ ดนตรีแนวประเพณี (Traditional Music) ที่มีพัฒนาการและสืบทอดในบริบทของสังคมไทยแต่เดิม มีบทบาทในเชิงพิธีกรรม การขับกล่อม และการใช้ประกอบศิลปะการแสดง มีระบบทฤษฎีและรูปแบบ-เนื้อหาทางดนตรีที่มีลักษณะเฉพาะของไทย มีคำเรียกที่หมายรูกันในสังคมไทยว่า ดนตรีไทยเดิม และ ร่วมสมัย มีค่านิยมอยู่สองประการ ดนตรีร่วมสมัยออกเป็น 2 ความคิด นั่นคือ

1. ดนตรีร่วมสมัย ในความหมายอย่างเดียวกันกับที่ใช้ในการอธิบายในทางวิชาการของศิลปะตะวันตก ดนตรีร่วมสมัย (Contemporary Music) หมายถึงดนตรีที่ประพันธ์ขึ้นในยุคสมัยที่กำลังสร้างผลงานขึ้นนั้น ๆ อยู่ หรืออาจหมายถึงดนตรีที่ประพันธ์ขึ้นโดยใช้เทคนิควิธีการประพันธ์ดนตรีคลาสสิกที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 20 โดยมีเทคนิคในการประพันธ์ เช่น การลดการใช้ระบบอโทนัลในการประสานเสียง, การใช้ระบบอโทนัล (Atonality) ในการประพันธ์ดนตรี, ใช้บันไดเสียงหลากหลาย, การใช้ระบบเทียบเสียงแบบผสมผสาน (hybrid tuning system), ใช้ระบบอนุกรม (Serial music) ในการประพันธ์เพลง, การใช้กระสวนจังหวะที่ไม่ปกติ โดยอาจมีการเปลี่ยนตัวเลขกำหนดจังหวะ (changing time signature), การใช้ตัวเลขกำหนดจังหวะหลายตัวในคราวเดียว (Polymeter), การย้ายกระสวนจังหวะ (tempo modulation), การจัดจังหวะแบบอนุกรม (serialized rhythm) และแบบซ้ำจังหวะ (iso-rhythm), การใช้เทคนิคในการประพันธ์ดนตรีจากวัฒนธรรมอื่นที่มีใช้คลาสสิกตะวันตก การใช้คอมพิวเตอร์มาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างสรรค์เพลง และเรื่องของการผสมผสานดนตรีร่วมสมัยกับมัลติมีเดีย

2. ดนตรีร่วมสมัยในความหมายที่เกิดขึ้นแทนคำว่า "ดนตรีไทยประยุกต์" ในนิยามนี้ ดนตรีไทยร่วมสมัย (Thai Contemporary Music หรือบางที่เรียกเป็นคำง่าย ๆ หมายรูกันทั่วไปในหมู่นักดนตรีไทยว่า "คอนเท็มป์") หมายถึง ดนตรีที่มีการผสมผสานดนตรีไทยกับดนตรีตะวันตกเข้าด้วยกัน เครื่องดนตรีส่วนใหญ่ที่เลือกใช้ในการบรรเลงทำนองจะเป็นเครื่องดนตรีไทย มีบางครั้งที่ใช้เครื่องดนตรีตะวันตกอย่างไวโอลินหรือไวบราโฟนอยู่บ้าง แต่ยังมีสัดส่วนที่น้อยกว่า ส่วนเครื่องดนตรีตะวันตกที่ใช้ในการบรรเลงผสม ส่วนใหญ่จะใช้เครื่องดนตรีจากวงสมัยนิยมอย่าง กลองชุด เบสกีตาร์ กีตาร์ คีย์บอร์ดชนิดต่าง ๆ เป็นต้น

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนศึกษาในบัตรความรู้ เรื่องประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัยเพิ่มเติม และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มและให้นักเรียนศึกษาในอินเทอร์เน็ต โดยกลุ่มที่ 1 ศึกษาเรื่องรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย กลุ่มที่ 2 ศึกษาเรื่องวงดนตรีร่วมสมัยในปัจจุบัน
4. ให้นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม นำเสนอในเนื้อหาที่ได้รับมอบหมาย กลุ่มละ 5 นาที จากนั้นครูสรุปข้อมูลเรื่องประวัติความเป็นมาของดนตรีร่วมสมัย และรูปแบบการรวมวงดนตรีร่วมสมัย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชุดแบบฝึกหัด (exercises) ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น และองค์ประกอบของการบรรเลงวงดนตรีร่วมสมัย

บัตรความรู้

แบบฝึกหัดที่ 1

นายอัศวิน โลหะการก
แบบฝึกสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

The musical score for Exercise 1 consists of six staves, each representing a different chord: C, Dm, Em, F, G, and Am. Each staff shows a melodic line in 4/4 time, with a triplet of eighth notes at the end of each measure. The chords are indicated above the staff lines.

จากแบบฝึกหัดที่ 1 ให้นักเรียนปฏิบัติตามโน้ตที่กำหนดให้โดย

1. ในการบรรเลงรอบที่ 1 ให้นักเรียนปฏิบัติตามโน้ตสีดำ โดยในท่อนสุดท้ายให้ปฏิบัติตามโน้ตสีดำ ที่มีหมายเลข 1 กำกับ
2. ในการบรรเลงรอบที่ 2 ให้นักเรียนปฏิบัติตามโน้ตสีดำ โดยในท่อนสุดท้ายให้ปฏิบัติตามโน้ตสีเขียว ที่มีหมายเลข 2 กำกับ
3. ในการบรรเลงรอบที่ 3 ให้นักเรียนปฏิบัติตามโน้ตสีดำ โดยในท่อนสุดท้ายให้ปฏิบัติตามโน้ตสีน้ำเงิน ที่มีหมายเลข 3 กำกับ

แบบฝึกหัดที่ 2

นายอัศวิน โลหะการก
แบบฝึกสำหรับวงดนตรีรวมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of one flat (Bb). It consists of six staves of music, each with a common time signature (C). The chords are: C (measures 1-3), Dm (measures 4-6), Em (measures 7-9), F (measures 10-12), G (measures 13-15), and Am (measures 16-18). Each staff ends with a double bar line and repeat dots. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, and 3 on the notes.

จากแบบฝึกหัดที่ 1 ให้นักเรียนปฏิบัติตามโน้ตที่กำหนดให้โดย

1. ในการบรรเลงรอบที่ 1 ให้นักเรียนปฏิบัติตามโน้ตสีดำ โดยในท้องสุดท้ายให้ปฏิบัติตามโน้ตสีดำ ที่มีหมายเลข 1 กำกับ
2. ในการบรรเลงรอบที่ 2 ให้นักเรียนปฏิบัติตามโน้ตสีดำ โดยในท้องสุดท้ายให้ปฏิบัติตามโน้ตสีเขียว ที่มีหมายเลข 2 กำกับ
3. ในการบรรเลงรอบที่ 3 ให้นักเรียนปฏิบัติตามโน้ตสีดำ โดยในท้องสุดท้ายให้ปฏิบัติตามโน้ตสีน้ำเงิน ที่มีหมายเลข 3 กำกับ

แบบฝึกหัดที่ 3

นายอัศวิน โลหะการก
แบบฝึกสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

6

C Cmaj7 C7 C9 C11 C13

7

Dm Dm(maj7) Dm7 Dm9 Dm11 Dm13

13

Em Em(maj7) Em7 Em9 Em11 Em13

19

F Fmaj7 F7 F9 F11 F13

25

G Gmaj7 G7 G9 G11 G13

31

Am Am(maj7) Am7 Am9 Am11 Am13

แบบฝึกหัดที่ 4

นายอัศวิน โลหะการก
แบบฝึกสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

C Cmaj7 C7

4

C9 C11 C13

กิจกรรม

1. ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกที่กำหนดให้ในบัตรความรู้ ทั้งในแบบฝึกหัดที่ 1 และในแบบฝึกหัดที่ 2 โดยปฏิบัติตามแบบฝึกที่กำหนดให้ ให้ครบถ้วนตามที่กำหนดให้ในบัตรความรู้
2. เมื่อปฏิบัติได้ครบถ้วนตามที่กำหนดแล้ว ให้ฝึกปฏิบัติร่วมกับเพื่อนในห้อง หรือเพื่อนในเครื่องมืออื่น เพื่อเป็นพื้นฐานในการรวมวง จากนั้นให้ฝึกปฏิบัติพร้อมกันทั้งวง
3. ฝึกปฏิบัติพร้อมกันทั้งวง โดยใช้เมโทรโนมในอัตราจังหวะ ตั้งแต่ 80 – 100 BPM
4. ในแบบฝึกหัดบทที่ 3 ให้ครูอธิบายโน้ตที่มีอยู่ในคอร์ดพื้นฐาน และคอร์ดเทนชันประเภทต่างๆ จากนั้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีในแบบฝึกหัดที่ 4
5. ครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเน้นให้ทั้งวงปฏิบัติให้ความเข้มของเสียงเท่ากันให้มากที่สุด

ที่สุด

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

โน้ตสากลปฏิบัติแบบร่วมสมัย

ต้นวาระเชษฐ์

นายอัศวิน โลหะการก
เรียบเรียงสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

♩ = 125

Alto Saxophone

Trumpet in Bb

Trombone

ขลุ่ย

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

พ้องวงใหญ่

Piano

Electric Guitar

Bass Guitar

Drum Set

♩ = 125

สาวนาสั่งแฟน

อัคริน โละคราก
เรียบเรียงสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

Soul ♩ = 105

The musical score is arranged in a system of staves. From top to bottom, the instruments are: Alto Saxophone, Tenor Saxophone, Trumpet in B♭, Trombone, Voice, Xylophone, Piano, Jazz Guitar, Electric Bass, Drum Set, Bongos, and Congas. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4. The tempo is marked 'Soul ♩ = 105'. The score consists of two measures. The Piano and Jazz Guitar parts are marked with a Dm⁹ chord. The Drum Set part includes a 'Soul ♩ = 105' marking above the first measure. The Voice part is currently blank.

Alto Saxophone

Tenor Saxophone

Trumpet in B♭

Trombone

Voice

Xylophone

Piano

Jazz Guitar

Electric Bass

Drum Set

Bongos

Congas

สุขุทัยนครแห่งความสุข

♩ = 60

อัศวิน โลหะการก
เรียบเรียงสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

Intro

ขลุ่ย

ระนาดเอก

ระนาดทุ้ม

Piano

Guitar

Bass

♩ = 60 **Intro**

สัง

ตะโพน

กลองมิ่งคละ

โหม่ง

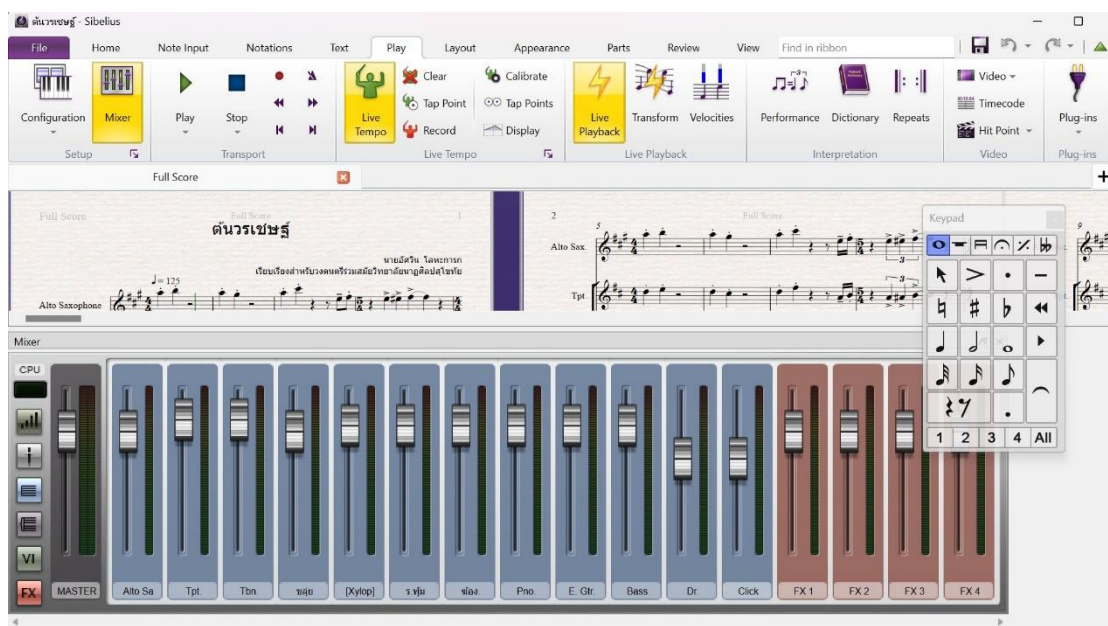
ฆ้องวงสองหน้า

Intro
= 60

Drum Set

กิจกรรม

จากตัวอย่างโน้ตเพลง ให้นักเรียนฝึกซ้อมบทเพลง ด้วยการปฏิบัติโน้ตเพลงร่วมสมัยที่กำหนดให้ในแต่เครื่องดนตรี โดยฝึกทั้งโน้ตที่ครูแจกให้ และการฝึกกับโปรแกรมซิปิเลียส โดยครูจะเป็นผู้เตรียมคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งโปรแกรมซิปิเลียสไว้ให้โดยสามารถ เปิดหรือปิด เสียงเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นได้ ดังรูป

จากนั้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติบทเพลงร่วมสมัย ทั้ง 3 บทเพลง โดยใช้โปรแกรมซิปิเลียส เป็นสื่อช่วยในการฝึกซ้อม โดยฝึกสลับกับการฝึกรวมวงดนตรีร่วมสมัยกับนักเรียนกลุ่มเครื่องมืออื่น โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเรื่องวิธีการบรรเลง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

วิธีการบรรเลงแบบวงมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงต้นวระเชษฐ์

ต้นวระเชษฐ์

นายอัศวิน โลหะการก
เรียบเรียงสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์ชัยภูมิ

♩ = 125

This musical score system includes parts for Alto Saxophone, Trumpet in Bb, Trombone, Ukulele (ขลุ่ย), Flute (ระนาดเอก), Clarinet (ระนาดทุ้ม), Bassoon (ซอวงใหญ่), Piano, Electric Guitar, Bass Guitar, and Drum Set. The tempo is marked as ♩ = 125. The score shows the first few measures of the piece, with various musical notations such as rests, notes, and triplets.

2

8 **A**

This musical score system continues the piece, starting at measure 8. It features a section labeled 'A' and includes a 'Solo' section for the Ukulele. The score includes parts for Alto Sax, Trp., Tbn., Ukulele, Flute, Bassoon, Piano, Electric Guitar, Bass, and Drum Set. The piano part shows chords Am and Dm7. The drum set part includes a 'Slap' instruction and a '4' in a circle. The tempo remains ♩ = 125.

13 3

Alto Sax. Tpt. Tbn. Trumpet Trombone Piano Electric Guitar Bass Drums

Am Am Dm7 Am

Solo

nat.

(8)

4 18 B

Alto Sax. Tpt. Tbn. Trumpet Trombone Piano Electric Guitar Bass Drums

C C

B

(4)

24 C 5

Alto Sax.
Tpt.
Tbn.
Clarinet
Flute
Pno. Dm
E. Gtr. Dm
Bass
Dr. (8) C (4)

6 30 D

Alto Sax.
Tpt.
Tbn.
Clarinet Solo
Flute
Pno. C Am G C
E. Gtr. C Am G C
Bass
Dr. (8) D

35 7

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

Violin I

Violin II

Viola

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

8 40

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

Violin I

Violin II

Viola

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

46 A1

Alto Sax. 9

Tpt.

Tbn.

笙

笙

笙

Pno. Am G C C Am G C

E. Gtr. Am G C C Am G C

Bass

Dr. A1

10 B1

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

笙

笙

笙

Pno. C Am G C C Am G C C Am G C

E. Gtr. C Am G C C Am G C C Am G C

Bass

Dr. (4) (8) B1

59

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

Violin I

Violin II

Viola

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

12

65

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

Violin I

Violin II

Viola

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

Trade 4
กลองแขก+ระนาดเอก 13

71

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

ขลุ่ย

ระนาด

ฆ้อง

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

14

77

ระนาดทุ้ม

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

ขลุ่ย

ระนาด

ฆ้อง

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

ระนาดทุ้ม

82 **Trade 2**

Alto Sax. **Trade 2**

Tpt.

Tbn.

笙

二胡

笛

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr. (4) **Trade 2**

16 88

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

笙

二胡

笛

Pno. Am Am Am B⁹

E. Gtr. Am Am Am B⁹

Bass

Dr.

92 **Bass** 17

Alto Sax.
Tpt.
Tbn.
2 Clarinet
3 Trumpet
3 Trombone
Pno. C Dm7
E. Gtr. C Dm7
Bass Solo
Dr. **Bass**

18 97

Alto Sax.
Tpt.
Tbn.
2 Clarinet
3 Trumpet
3 Trombone
Pno. Am Am
E. Gtr. Am Am
Bass Am Slap.
Dr. (4) (4)

115

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

Violin I

Violin II

Viola

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

(4)

22

121

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

Violin I

Violin II

Viola

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

(8)

Theme.

C1

127

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

Violin I

Violin II

Viola

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

24

132

D1

Alto Sax.

Tpt.

Tbn.

Violin I

Violin II

Viola

Pno.

E. Gtr.

Bass

Dr.

26

142

Alto Sax.
Tpt.
Tbn.
Clarinet
Bassoon
Pno.
E. Gtr.
Bass
Dr. Fill

137

2

Alto Sax.
Tpt.
Tbn.
Clarinet
Bassoon
Pno.
E. Gtr.
Bass
Dr.

25

ให้นักเรียนฝึกซ้อมบทเพลงร่วมสมัยโดยใช้โปรแกรมซิบีเลียสเป็นสื่อช่วยในการฝึกซ้อม โดยฝึกสลับกับการฝึกรวมวงดนตรีร่วมสมัยกับนักเรียนกลุ่มเครื่องมืออื่น โดยมีครูเป็นผู้แนะนำ เรื่องวิธีการบรรเลง หลังจากฝึกการบรรเลงบทเพลงร่วมสมัยเพลงต้นวระเชษฐด้วยวิธีดังกล่าวแล้ว ให้กลับไปฝึกแยกเครื่องมืออีกครั้ง โดยให้ความสำคัญในเรื่องเครื่องหมายทางดนตรี และการปฏิบัติตามสัญลักษณ์ทางดนตรี หลังจากนั้นให้มาฝึกรวมวงทั้งหมดอีกครั้ง หลังจากนั้นให้ครูแนะนำเรื่องการรวมวง เสนอแนะให้ข้อแก้ไขและคำแนะนำต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

วิธีการบรรเลงเพลงรวมวงดนตรีร่วมสมัย เพลงสุขที่ยืนครแห่งความสุข

สุขที่ยืนครแห่งความสุข

♩ = 60

คีตวัน โลหะการกร
เรียบเรียงสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

Intro

ขลุ่ย
ระนาดเอก
ระนาดทุ้ม
Piano
Guitar
Bass

ร้อง
ตะโพน
กลองมโหระทึก
โหม่ง
กลองสองหน้า
Drum Set

2

9

♩ = 98

Theme

ขลุ่ย
เอก
ทุ้ม
Pno.
Gtr.
Bass

ร้อง
ตะโพน
มโหระทึก
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

♩ = 98
ตะโพน

Theme

17

ขลุ่ย
แคน
ขลุ่ย
Pno.
Gtr.
Bass
ร้อง
ตะโพน
ฆ้องวง
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

Chords: Bb, C, Bb, G, C, C, Bb, Bb, Am, G

Drum notation: 2

4

23

ขลุ่ย
แคน
ขลุ่ย
Pno.
Gtr.
Bass
ร้อง
ตะโพน
ฆ้องวง
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

Chords: C, Bb, Bb, C, G, G, C/G

29

ขลุ่ย
แคน
ฆ้อง
Pno.
Gtr.
Bass
ร้อง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

6

35

A

ขลุ่ย
แคน
ฆ้อง
Pno.
Gtr.
Bass
ร้อง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

40

ซัดอู
เถก
ทุม
Pno. F G Dm Bb Em F G
Gtr. F G Dm Bb Em F G
Bass
ซิ่ง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สองหน้า
Dr. (4)

8

45

ซัดอู
เถก
ทุม
Pno. C F G C F Dm Bb
Gtr. C F G C F Dm Bb
Bass
ซิ่ง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สองหน้า
Dr. B

11

61

ขลุ่ย
แฉก
ขลุ่ย

Pno. C F G C F G

Gtr. C F G C F G

Bass

ฆ้อง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สลุงพม่า
Dr.

12

63

ขลุ่ย Solo

แฉก

ขลุ่ย

Pno. C F G C F G To Organ Rock Org.

Gtr. C F G C F G

Bass

ฆ้อง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สลุงพม่า
Dr.

69

ขลุ่ย
เอก
ขลุ่ย
Organ
Gtr.
Bass

Solo

C F G C F G C

วง
ตะโพน
ฆ้องวง
โหม่ง
สอวงห้า
Dr.

14

74

ขลุ่ย
เอก
ขลุ่ย
Organ
Gtr.
Bass

To E. Piano

F G C F G Electric Piano F Am

วง
ตะโพน
ฆ้องวง
โหม่ง
สอวงห้า
Dr.

D

79 Band 15

ซุ่ม
เถก
ทุ่ม
E. Piano
Gtr.
Bass
ฉิ่ง
ตะโพน
มังคละ
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

16 Band Solo

ซุ่ม
เถก
ทุ่ม
E. Piano
Gtr.
Bass
ฉิ่ง
ตะโพน
มังคละ
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

94

ช่อใบ
เถา
ขี้ม

E. Piano

Gtr.
Bass

ฉิ่ง
ตะโพน (4)
ฆ้องวง
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

18

101

ช่อใบ
เถา
ขี้ม

E. Piano

Gtr.
Bass

ฉิ่ง
ตะโพน (8)
ฆ้องวง
โหม่ง
สองหน้า
Dr. (4)

109

ขลุ่ย
แคน
ขลุ่ย

E. Piano
Gtr.
Bass

Am F C Cmaj/B Am Solo F Am

ฆ้อง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

20

115

ขลุ่ย
แคน
ขลุ่ย

E. Piano
Gtr.
Bass

C G F Am

ฆ้อง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

119

ซอลอ
เลด
หมู่
E. Piano
Gtr.
Bass
ร้อง
ตะโพน
ฆ้อง
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

22

123

ซอลอ
เลด
หมู่
E. Piano
Gtr.
Bass
ร้อง
ตะโพน
ฆ้อง
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

127 **มั่งคั่ง** 23

ขลุ่ย
แคน
ทุ้ม
E. Piano
Gtr.
Bass
ฉิ่ง
ตะโพน
มั่งคั่ง
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

24 132 **F**

ขลุ่ย
แคน
ทุ้ม
E. Piano
Gtr.
Bass
ฉิ่ง
ตะโพน
มั่งคั่ง
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

137

ขลุ่ย
แคน
ฝู
E. Piano
Gtr.
Bass
ฆ้อง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

Chords: Dm, G, Am, C, G, C, G, C, C⁹, Dm, Am, Dm, G, Am

Drum notation: (8), (4)

26

143

ขลุ่ย
แคน
ฝู
E. Piano
Gtr.
Bass
ฆ้อง
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สองหน้า
Dr.

Chords: C, G, Am, C, G, Am, C, C⁹, Dm, Am, Dm, G, Am, C

Drum notation: (4), (4), (4)

149 **outro** 27

ขลุ่ย
มังก
งูม
E. Piano
Gtr.
Bass

มังกร
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สอพม่า
Dr.

152

E. Piano
Gtr.
Bass

มังกร
ตะโพน
มโหรี
โหม่ง
สอพม่า
Dr.

ให้นักเรียนฝึกซ้อมบทเพลงร่วมสมัยเพลงสุขโขทัยนครแห่งความสุข โดยใช้โปรแกรม ซิบีเลียสเป็นสื่อช่วยในการฝึกซ้อม โดยฝึกสลับกับการฝึกกรรมวงดนตรีร่วมสมัยกับนักเรียนกลุ่ม เครื่องมืออื่น โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเรื่องวิธีการบรรเลง หลังจากฝึกการบรรเลงบทเพลงร่วมสมัย เพลงต้นวระเชษฐด้วยวิธีดังกล่าวแล้ว ให้กลับไปฝึกแยกเครื่องมืออีกครั้ง โดยให้ความสำคัญในเรื่อง เครื่องหมายทางดนตรี และการปฏิบัติตามสัญลักษณ์ทางดนตรี หลังจากนั้นให้มาฝึกกรรมวง ทั้งหมดอีกครั้ง หลังจากนั้นให้ครูแนะนำเรื่องกรรมวง เสนอแนะให้ข้อแก้ไขและคำแนะนำต่อไป

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

วิธีการบรรเลงแบบรวมดนตรีร่วมสมัย เพลงสาวนาสั่งแฟน

สาวนาสั่งแฟน

อัศรินทร์ โสภาราก
เรียบเรียงสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

Soul ♩ = 105

Alto Saxophone

Tenor Saxophone

Trumpet in Bb

Trombone

Voice

Xylophone

Piano

Jazz Guitar

Electric Bass

Drum Set

Bongos

Congas

2

Alto Sax.

Ten. Sax.

Tpt.

Tbn.

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr.

Bongos

Congas

13 **A** 3

Alto Sax. - - - - -

Ten. Sax. - - - - -

Tpt. - - - - -

Tbn. - - - - -

Voice: หาก มีเว ลามาเยี่ยมบ้านมาบ้างน้อพี่ น้อ อย่ามีวไป เเท แสงไฟในเมืองนี้ คัง อย่ามีวไป จ้องติดน้ก ร้อง คน คัง

Xyl. - - - - -

Pno. Dm^7 - - - - -

J. Gtr. Dm^7 - - - - -

E. Bass - - - - -

Dr. **A** - - - - - (4)

Bongos - - - - -

Congas - - - - -

4 19 **B**

Alto Sax. - - - - -

Ten. Sax. - - - - -

Tpt. - - - - -

Tbn. - - - - -

Voice: - - - - -

Xyl. Gm^7 C A^7 B^b A^7 Dm Dm^7 - - - - -

Pno. Gm^7 C A^7 B^b A^7 Dm Dm^7 - - - - -

J. Gtr. Gm^7 C A^7 B^b A^7 Dm Dm^7 - - - - -

E. Bass - - - - -

Dr. **B** - - - - -

Bongos - - - - -

Congas - - - - -

25

Alto Sax. _____

Ten. Sax. _____

Tpt. _____

Tbn. _____

Voice *ฟุ้ง ที่ คิน ผัก บึงแกง คีรี เจลสาวงาม ทรง อยาไป หลง ตา มัว ไปควา มา มี ระ วัง ติว หนอย หนา*

Xyl. _____

Pno. _____

J. Gtr. _____

E. Bass _____

Dr. _____ (4)

Bongos _____

Congas _____

6

30

Alto Sax. _____

Ten. Sax. _____

Tpt. _____

Tbn. _____

Voice *เก็บ เงิน ได้ เท่าไร แล้วพี่ ลุง มา มี มี พ่อของพี่ มัน หนา เมื่อ พี่ จะกลับบ้าน หนา*

Xyl. _____

Pno. _____

J. Gtr. _____

E. Bass _____

Dr. _____ (4)

Bongos _____

Congas _____

36 D 7

Alto Sax.

Ten. Sax.

Tpt.

Tbn.

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr.

Bongos

Congas

8 To Coda 0

42

Ten. Sax.

Tpt.

Tbn.

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr.

Bongos

Congas

To Coda 0

47 **Band** 9

Alto Sax.
Ten. Sax.
Tpt.
Tbn.
Voice
Xyl.
Pno.
J. Gtr.
E. Bass
Dr.
Bongos
Congas

10 52

Alto Sax.
Ten. Sax.
Tpt.
Tbn.
Voice
Xyl.
Pno.
J. Gtr.
E. Bass
Dr.
Bongos
Congas

57

Alto Sax. -

Ten. Sax. -

Tpt. -

Tbn. -

Voice -

Xyl. -

Pno. -

J. Gtr. -

E. Bass -

Dr. -

Bongos -

Congas -

12

63

Alto Sax. -

Ten. Sax. -

Tpt. -

Tbn. -

Voice -

Xyl. -

Pno. -

J. Gtr. -

E. Bass -

Dr. -

Bongos -

Congas -

Rap.

(4)

Rap.

67

Alto Sax. -

Ten. Sax. -

Tpt. -

Tbn. -

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr. (4)

Bongos -

Congas -

คำขวัญ ไปร้อง ไปคิดบ่ร้อง อยุ่ ดั่ง ทุน เงิน เป็นสิ่ง แต่ตัวยังไม่ได้ คำ ก็กิน ไม่ควา สอดส่องควา หนอ

14

70

Alto Sax. -

Ten. Sax. -

Tpt. -

Tbn. -

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr. (8)

Bongos -

Congas -

ฟัง อย่างสิ้น บ้านทุ่ง ก็คือบ้านทุ่ง คำ เจอะสาว งงบ่ทรง ก็อย่าไปหลง ตา มัน ไป ควา นามัน อยุ่บ่รู้ คำ

73

Alto Sax. -

Ten. Sax. -

Tpt. -

Tbn. -

Voice

Xyl.

Pno. { Dm⁷ B^b F C

J. Gtr. { Dm⁷ B^b F C

E. Bass

Dr. (4)

Bongos -

Congas -

นะ ที่ไปเก็บเงิน นะได้เท่าไรแล้ว ที่ลุงมาปามี แล้วพ่อของพี่ก็บ่น หา อะแล้วมีอะไร ที่พี่จะกลับบ้าน นาช่วยเหลือเข้ามา ลวงหน้าจะได้

16

77

Alto Sax. -

Ten. Sax. -

Tpt. -

Tbn. -

Voice

Xyl.

Pno. { Dm⁷ B^b F

J. Gtr. { Dm⁷ B^b F

E. Bass

Dr.

Bongos -

Congas -

ใหม่ หากพี่ กับมา ชื่อผาดตาฝากมองบ้าง เผลอ อย่าให้ คอแตก เพราะมองอยากมี เสือ ใหม่ อย่าพาหญิงงาม ละกลั้มมาหยวนมา

80

Alto Sax. -

Ten. Sax. -

Tpt. -

Tbn. -

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr.

Bongos

Congas

ใจ หากพามาได้ นะแต่อย่าให้สว่ย เกิน เฮ้ เฮ้ เฮ้ เฮ้ ใจจะทิ้งใจจะใจจะ

C Dm7 Dm7 Bb F C Dm7

(8) (4)

18

87

Alto Sax. -

Ten. Sax. -

Tpt. -

Tbn. -

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr.

Bongos

Congas

ทิ้งใจจะใจจะทิ้งใจจะใจจะ ทิ้ง จะท้ม ท้ม จะ จะจะท้มท้ม ท้ม จะ

Bb F C Dm7 Bb F

(4)

93 **ระนาด** 19

Alto Sax.
Ten. Sax.
Tpt.
Tbn.
Voice
Xyl. Solo
Pno. C Dm7 Bb
J. Gtr. C Dm7 Bb
E. Bass
Dr. (8) **ระนาด**
Bongos
Congas

20 96

Alto Sax.
Ten. Sax.
Tpt.
Tbn.
Voice
Xyl.
Pno. F C Dm7 Bb
J. Gtr. F C Dm7 Bb
E. Bass
Dr. 2 2
Bongos 2 2
Congas 2 2

100

Alto Sax.

Ten. Sax.

Tpt.

Tbn.

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr.

Bongos

Congas

22

102

Alto Sax.

Ten. Sax.

Tpt.

Tbn.

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr.

Bongos

Congas

104

Alto Sax.
Ten. Sax.
Tpt.
Tbn.
Voice
Xyl.
Pno.
J. Gtr.
E. Bass
Dr.
Bongos
Congas

F C Dm7 Bb
F C Dm7 Bb

2
2
2

24

108

Alto Sax.
Ten. Sax.
Tpt.
Tbn.
Voice
Xyl.
Pno.
J. Gtr.
E. Bass
Dr.
Bongos
Congas

F C Dm7
F C Dm7

2
2

III D.S. al Coda ²⁵

Alto Sax.

Ten. Sax.

Tpt.

Tbn.

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr.

Bongos

Congas

Chords: Dm7

Lyrics: ใฝ่ ใฝ่

D.S. al Coda

26

Alto Sax.

Ten. Sax.

Tpt.

Tbn.

Voice

Xyl.

Pno.

J. Gtr.

E. Bass

Dr.

Bongos

Congas

Chords: F, Dm, Dm

27

The musical score is arranged in a standard jazz ensemble format. It includes parts for Alto Sax, Tenor Sax, Trumpet, Trombone, Voice, Xylophone, Piano, J. Guitar, E. Bass, Drums, Bongos, and Congas. The score is written in 4/4 time and features a complex arrangement with various instruments playing together. The piano part includes chord markings such as Dm, C, and Dm. The drum part includes a variety of rhythmic patterns and accents.

ให้นักเรียนฝึกซ้อมบทเพลงร่วมสมัยในบทเพลงสาวนาสั่งแฟน โดยใช้โปรแกรมชิบิเลียส เป็นสื่อช่วยในการฝึกซ้อม โดยฝึกสลับกับการฝึกรวมวงดนตรีร่วมสมัยกับนักเรียนกลุ่มเครื่องมืออื่น โดยมีครูเป็นผู้แนะนำเรื่องวิธีการบรรเลง หลังจากฝึกการบรรเลงบทเพลงร่วมสมัยเพลงต้นврเซษฐ ด้วยวิธีดังกล่าวแล้ว ให้กลับไปฝึกแยกเครื่องมืออีกครั้ง โดยให้ความสำคัญในเรื่องเครื่องหมายทางดนตรี และการปฏิบัติตามสัญลักษณ์ทางดนตรี หลังจากนั้นให้มาฝึกรวมวงทั้งหมดอีกครั้ง หลังจากนั้นให้ครูแนะนำเรื่องการรวมวง เสนอแนะให้ข้อแก้ไขและคำแนะนำต่อไป

แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

วงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

- วงดนตรีร่วมสมัย ในภาษาอังกฤษนิยมเรียกววงดนตรีชนิดนี้ว่าอะไร

ก. Contemporary Music Band	ข. Contempolaly Music Band
ค. Content Music Band	ง. Future New Music Band
- ลักษณะวงดนตรีในข้อใดจัดว่าเป็นวงดนตรีร่วมสมัย

ก. วงเครื่องสายผสมซิม	ข. วงปี่พาทย์ผสมออร์แกน
ค. วงมโหรี	ง. วงดนตรีฟองน้ำ
- ดนตรีไทยที่เป็นแบบแผน หรือ ดนตรีแนวประเพณีที่มีพัฒนาการและสืบทอดในบริบทของสังคมไทยแต่เดิมในภาษาอังกฤษนิยมเรียกววงดนตรีชนิดนี้ว่าอะไร

ก. Contemporary Music	ข. K Pop Music
ค. Traditional Music	ง. Future Music
- ข้อใดเป็นการบรรเลงเพลงไทยด้วยวงดนตรีสากล ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของดนตรีไทยร่วมสมัย

ก. การบรรเลงเพลงไทยวงเครื่องสายผสมซิม	ข. การบรรเลงเพลงไทยด้วยวงโยชวาทิต
ค. การบรรเลงเพลงไทยด้วยวงมโหรี	ง. การบรรเลงเพลงไทยวงปี่พาทย์ผสมออร์แกน
- การบรรเลงดนตรีไทยที่มีรูปแบบของบทเพลงและแนวการบรรเลงที่มีลักษณะเฉพาะของตัวเอง แตกต่างไปจากดนตรีไทยแบบฉบับ มีความหมายตรงกับวงดนตรีในข้อใด

ก. วงดนตรีสมัยนิยม	ข. วงปี่พาทย์
ค. วงดนตรีร่วมสมัย	ง. วงปี่พาทย์ผสมออร์แกน
-
 จากโน้ตที่กำหนดให้ ใช้สำหรับฝึกการบรรเลงดนตรีร่วมสมัยในคอร์ดชุดใด

ก. คอร์ด C และ คอร์ด Cmaj7	ข. คอร์ด Dm และคอร์ด D
ค. คอร์ด C และ คอร์ด Dm	ง. คอร์ด Dm และ คอร์ด Dm7
-
 จากโน้ตที่กำหนดให้ ใช้สำหรับฝึกการบรรเลงดนตรีร่วมสมัยในคอร์ดชุดใด

ก. คอร์ด C9 และ คอร์ด Cmaj7	ข. คอร์ด Dm7 และคอร์ด D
ค. คอร์ด C9 และ คอร์ด C11	ง. คอร์ด C7 และคอร์ด Cmaj7

24. จากชุดคอร์ด G / D7 / G ระยะเวลาในบันไดเสียง C สามารถบรรเลงโน้ต 3 ตัวในเสียงโดบ้าง จึงจะเหมาะสม กลมกลืน

ก. G E A

ข. G A G

ค. G G A

ง. D G A

25.

--- ด	--- ร	- ม - ฟ	----
-------	-------	---------	------

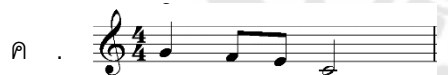
จากโน้ตดนตรีไทยที่กำหนด ข้อใดบันทึกเป็นโน้ตดนตรีสากลได้ถูกต้อง

26.

--- ด	- ม - ร	- ซ - ฟ	----
-------	---------	---------	------

จากโน้ตดนตรีไทยที่กำหนด ข้อใดบันทึกเป็นโน้ตดนตรีสากลได้ถูกต้อง

27.

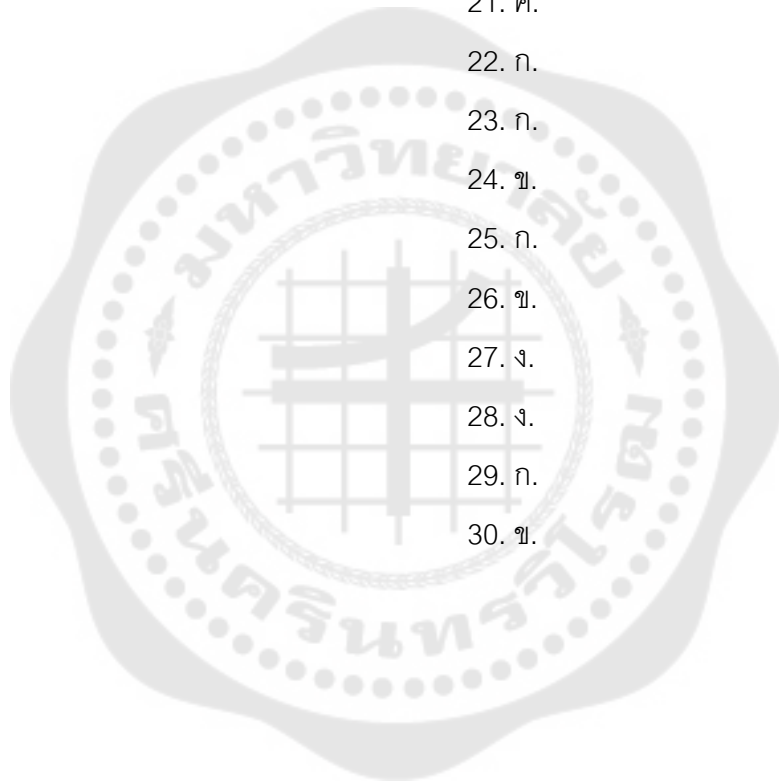
--- ด	ร ม - ร	ร ร - ด	----
-------	---------	---------	------

จากโน้ตดนตรีไทยที่กำหนด ข้อใดบันทึกเป็นโน้ตดนตรีสากลได้ถูกต้อง

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน

1. ก.	16. ข.
2. ง.	17. ง.
3. ค.	18. ค.
4. ข.	19. ข.
5. ค.	20. ง.
6. ก.	21. ค.
7. ค.	22. ก.
8. ค.	23. ก.
9. ข.	24. ข.
10. ง.	25. ก.
11. ข.	26. ข.
12. ข.	27. ง.
13. ค.	28. ง.
14. ง.	29. ก.
15. ก.	30. ข.

แบบประเมินพฤติกรรม

รายการประเมินพฤติกรรม	คะแนน		
	3	2	1
1. แสดงออกถึงพื้นฐานในการบรรเลงได้อย่างชัดเจน			
2. ฝึกซ้อมและบรรเลงตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างครบถ้วน			
3. แสดงออกถึงเทคนิคในการบรรเลงได้อย่างชัดเจน			
4. บรรเลงดนตรีร่วมกับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง กลมกลืน			
5. รักษามารยาทของนักดนตรี รักษาบุคลิกภาพของนักดนตรีได้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์			

เกณฑ์การให้คะแนนในแบบประเมินพฤติกรรม

1. แสดงออกถึงพฤติกรรมตามรายการได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	ให้ 3 คะแนน
2. แสดงออกถึงพฤติกรรมตามรายการได้อย่างถูกต้องเป็นส่วนมาก	ให้ 2 คะแนน
3. แสดงออกถึงพฤติกรรมตามรายการได้อย่างถูกต้องบางส่วน	ให้ 1 คะแนน

ภาคผนวก ค
การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบก่อน-หลังเรียนได้แนบมากับแบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญฉบับนี้แล้ว

2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพที่ตรงกับความคิดเห็น ดังนี้

- 1 เห็นด้วยว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามผลการเรียนรู้
 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามผลการเรียนรู้
 -1 ไม่เห็นด้วยว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามผลการเรียนรู้

รายการประเมิน	ความคิดเห็น		
	1	0	-1
ข้อ 1			
ข้อ 2			
ข้อ 3			
ข้อ 4			
ข้อ 5			
ข้อ 6			
ข้อ 7			
ข้อ 8			
ข้อ 9			
ข้อ 10			
ข้อ 11			
ข้อ 12			
ข้อ 13			
ข้อ 14			
ข้อ 15			
ข้อ 16			

ข้อ 17			
ข้อ 18			
ข้อ 19			
ข้อ 20			
ข้อ 21			
ข้อ 22			
ข้อ 23			
ข้อ 24			
ข้อ 25			
ข้อ 26			
ข้อ 27			
ข้อ 28			
ข้อ 29			
ข้อ 30			

ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	1	2	3		
ข้อ 1	1	1	1	3	1
ข้อ 2	1	1	1	3	1
ข้อ 3	1	1	1	3	1
ข้อ 4	1	1	1	3	1
ข้อ 5	1	1	1	3	1
ข้อ 6	1	1	1	3	1
ข้อ 7	1	1	1	3	1
ข้อ 8	1	1	1	3	1

ข้อ 9	1	1	1	3	1
ข้อ 10	1	1	1	3	1
ข้อ 11	1	1	1	3	1
ข้อ 12	1	1	1	3	1
ข้อ 13	1	1	1	3	1
ข้อ 14	1	1	1	3	1
ข้อ 15	1	1	1	3	1
ข้อ 16	1	1	1	3	1
ข้อ 17	1	1	1	3	1
ข้อ 18	1	1	1	3	1
ข้อ 19	1	1	1	3	1
ข้อ 20	1	1	1	3	1
ข้อ 21	1	1	1	3	1
ข้อ 22	1	1	1	3	1
ข้อ 23	1	1	1	3	1
ข้อ 24	1	1	1	3	1
ข้อ 25	1	1	1	3	1
ข้อ 26	1	1	1	3	1
ข้อ 27	1	1	1	3	1
ข้อ 28	1	1	1	3	1
ข้อ 29	1	1	1	3	1
ข้อ 30	1	1	1	3	1

ค่าความยาก (Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

นักเรียน (คนที่)	แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน									
	ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9	ข้อ 10
1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	0
2	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
3	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
4	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
5	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
6	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0
7	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1
8	1	1	1	0	0	1	0	0	1	1
9	1	1	1	0	0	0	0	1	0	0
10	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0
Rh	5	4	4	4	5	5	3	4	5	4
Rl	3	3	3	2	2	1	2	3	3	2
Nh/Nl	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Rh+Rl	8	7	7	6	7	6	5	7	8	6
Rh-Rl	2	1	1	2	3	4	1	1	2	2
P	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.5	0.7	0.8	0.6
R	0.4	0.2	0.2	0.4	0.6	0.8	0.2	0.2	0.2	0.4

นักเรียน (คนที่)	แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน									
	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
3	1	0	1	0	1	0	1	1	1	0
4	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1
7	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0
8	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0
9	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1
10	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1
Rh	5	4	5	3	5	4	5	5	4	4
Rl	2	2	3	2	1	2	2	1	2	3
Nh/Nl	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Rh+Rl	7	6	8	5	6	6	7	6	6	7
Rh-Rl	3	2	2	1	4	2	3	4	2	1
P	0.7	0.6	0.8	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7
R	0.6	0.4	0.4	0.2	0.8	0.4	0.6	0.8	0.4	0.2

นักเรียน (คนที่)	แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน									
	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ	ข้อ
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
3	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1
4	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0
5	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1
6	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1
7	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0
8	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0
9	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0
10	1	1	0	0	0	0	1	0	1	1
Rh	5	4	4	5	4	5	4	4	4	4
Rl	3	2	3	1	1	3	3	2	3	2
Nh/Nl	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Rh+Rl	8	6	7	6	5	8	7	6	7	6
Rh-Rl	2	2	1	4	3	2	1	2	1	2
P	0.8	0.6	0.7	0.6	0.5	0.8	0.7	0.6	0.7	0.6
R	0.4	0.4	0.2	0.8	0.6	0.4	0.2	0.4	0.2	0.4

ค่าความยาก

$$P = \frac{Rh+Rl}{Nh+NI}$$

ค่าอำนาจจำแนก

$$R = \frac{Rh-Rl}{Nh}$$

Rh คือ จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูง

Rl คือ จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

Nh คือ จำนวนคนในกลุ่มสูง

NI คือ จำนวนคนในกลุ่มต่ำ

Rh+Rl คือ จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูงบวกจำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

Rh-Rl คือ จำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มสูงลบจำนวนคนที่ตอบถูกในกลุ่มต่ำ

P คือ ค่าความยาก

R คือ ค่าอำนาจจำแนก

จากแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ ที่ได้จากผลการสร้างและหาคุณภาพ ข้อมูลโดยแบบประเมินตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน นำมาหาค่า ความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของนักเรียนกลุ่มทดลอง จำนวน 10 คน พบว่า แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ มีค่าค่าความยาก (P) ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (R) ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 50 ข้อ จึงมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแบบทดสอบก่อน-หลังเรียนได้

ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	10	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	10	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.880	.880	30

จากแบบทดสอบก่อน-หลังเรียน จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .880 โดยเกณฑ์ ที่กำหนดต้องมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแบบทดสอบได้

แบบประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญของแบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอน
และแบบฝึกงวดดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็น ดังนี้

- 1 แน่ใจว่าข้อความตรงกับวัตถุประสงค์
0 ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นตรงกับวัตถุประสงค์หรือไม่
-1 แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่ตรงกับวัตถุประสงค์

รายการประเมิน	ความคิดเห็น		
	1	0	-1
1. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน			
2. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้			
3. เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ			
4. แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับนักเรียน			
5. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและศักยภาพของตนเอง			
6. เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เหมาะสม			
7. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง			
8. นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน			
9. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง			
10. นักเรียนเห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจในดนตรี			

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญของแบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนและแบบฝึกงวดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย

รายการประเมิน	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ΣR	IOC
	1	2	3		
1. เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของนักเรียน	1	1	1	3	1
2. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	3	1
3. เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนมีความน่าสนใจ	1	1	1	3	1
4. แบบทดสอบมีความยากง่าย เหมาะสมกับนักเรียน	1	1	1	3	1
5. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความถนัดและศักยภาพของตนเอง	1	1	1	3	1
6. เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้เหมาะสม	1	1	1	3	1
7. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อผลการเรียนของตนเอง	1	1	1	3	1
8. นักเรียนสามารถใช้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน	1	1	1	3	1
9. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับตัวเอง	1	1	1	3	1
10. นักเรียนเห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจในดนตรี	1	1	1	3	1

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมินทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ด้วยวิธีของครอนบาค (Cronbach)

		N	%
Cases	Valid	10	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	10	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.916	.906	10

จากแบบประเมินความพึงพอใจชุดการสอนและแบบฝึกงวดนครีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์สุโขทัย จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .916 โดยเกณฑ์ที่กำหนดต้องมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็นแบบสอบถามได้

การวิเคราะห์ผลผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังใช้ชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย

รายชื่อ	คะแนน ก่อนเรียน	คะแนน หลังเรียน
	16.00	24.00
	15.00	27.00
	18.00	29.00
	18.00	29.00
	17.00	27.00
	15.00	25.00
	20.00	29.00
	19.00	30.00
	20.00	28.00
	16.00	24.00
	16.00	26.00
	15.00	26.00
	18.00	26.00
	15.00	27.00
	20.00	30.00
	16.00	25.00
	16.00	25.00
	18.00	30.00
	16.00	26.00
	15.00	25.00
	18.00	28.00
	15.00	26.00
	18.00	28.00
	17.00	27.00

	19.00	29.00
	15.00	27.00
	21.00	30.00
	15.00	26.00
	19.00	30.00
	20.00	30.00

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 ก่อน	17.2000	30	1.91905	.35037
Pair 1 หลัง	27.3000	30	1.95024	.35606

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 ก่อน & หลัง	30	.803	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 VAR00002 - VAR00001	10.10000	1.21343	.22154	9.64690	10.55310	45.590	29	.000

การวิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจชุดการสอนสำหรับวงดนตรีร่วมสมัยวิทยาลัยนาฏศิลป์
สุโขทัย

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ข้อ1	30	4.00	5.00	4.6667	.47946
ข้อ2	30	4.00	5.00	4.7667	.43018
ข้อ3	30	4.00	5.00	4.6667	.47946
ข้อ4	30	4.00	5.00	4.4667	.50742
ข้อ5	30	4.00	5.00	4.6000	.49827
ข้อ6	30	3.00	5.00	4.5667	.56832
ข้อ7	30	4.00	5.00	4.9667	.18257
ข้อ8	30	4.00	5.00	4.8333	.37905
ข้อ9	30	4.00	5.00	4.8000	.40684
ข้อ10	30	4.00	5.00	4.5667	.50401
รวม	30	4.20	5.00	4.6900	.23540
Valid N (listwise)	30				

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายอัศวิน โลหะการก
วัน เดือน ปี เกิด	12 พฤศจิกายน 2521
สถานที่เกิด	จังหวัดนครสวรรค์
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (ดนตรีศึกษา) สถาบัน สถาบันราชภัฏ กำแพงเพชร ปีที่สำเร็จการศึกษา ๒๕๔๓ กำลังศึกษาปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต ศิลปศึกษา(ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่สำเร็จการศึกษา กำลังศึกษา
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ ๔/๓๕ หมู่ ๕ ถนน จรดวิถีถ่อง ตำบล/แขวง บ้านกล้วย อำเภอ/เขต เมือง จังหวัด สุโขทัย รหัสไปรษณีย์ ๖๔๐๐๐
ผลงานตีพิมพ์	บทความวิจัย เรื่องเพลงกล่อมเด็ก บ้านเซตุน ตำบลเมืองเก่า อำเภอ เมือง จังหวัดสุโขทัย
รางวัลที่ได้รับ	รางวัลดีเด่น ประเภทนำเสนอผลงานวิจัยแบบบรรยายดุริยางคศิลป์ในการ ประชุมวิชาการ นำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๓ เรื่อง ดนตรี ศิลปะการแสดงและ วัฒนธรรมสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืนเพื่อมวลมนุษยชาติ เมื่อวันที่ ๑๓ - ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเพชรรัชต์ การ์เดน อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด